

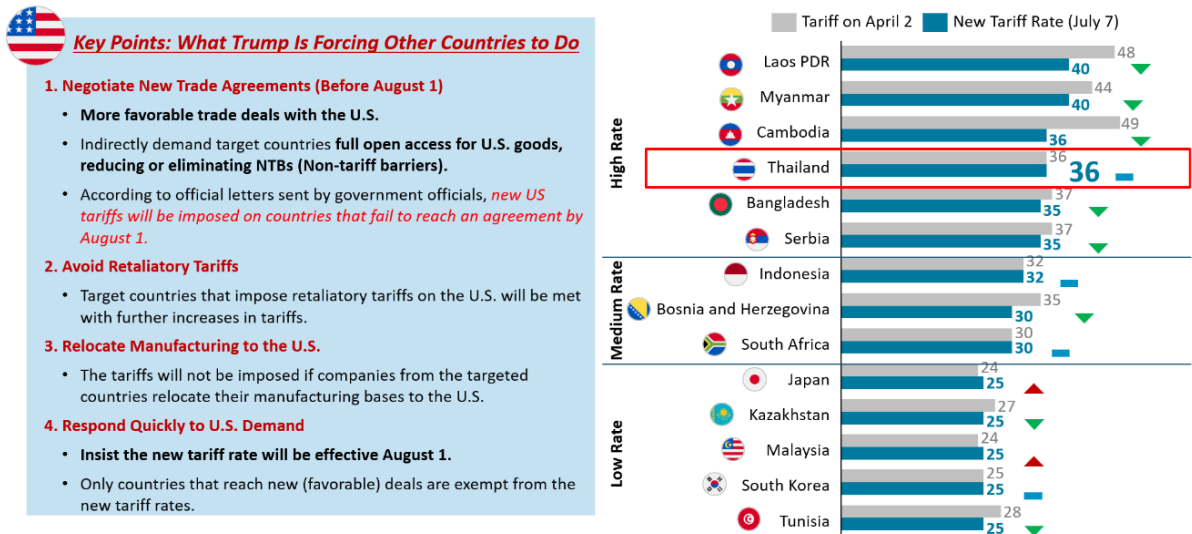
มาตรการภาษีสหรัฐ : วิเคราะห์ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ การส่งออก อุตสาหกรรม และกลยุทธ์การปรับตัวของธุรกิจไทย

Event:

ภายหลังการประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ประกาศใช้มาตรการภาษีนำเข้า เพื่อปกป้องอุตสาหกรรมภายในสหรัฐ มาตรการดังกล่าวก่อให้เกิดความกังวลต่อนานาประเทศ รวมถึงประเทศไทย ซึ่งถูกจัดเก็บภาษีตอบโต้ (Reciprocal Tariff) ที่อัตรา 36% (ข้อมูลปรับปรุงล่าสุดจาก Annex I ของ Executive Order) แม้เมื่อวันที่ 10 เมษายน 2568 ประธานาธิบดีทรัมป์ประกาศลดอัตราภาษีนำเข้าสินค้าจากคู่ค้าส่วนใหญ่ของสหรัฐ เหลือ 10% เป็นระยะเวลา 90 วัน เพื่อเปิดโอกาสให้แต่ละประเทศเจรจาการค้ากับสหรัฐ แต่การชะลอการขึ้นภาษีดังกล่าวเป็นเพียงมาตรการชั่วคราว และยังคงสร้างแรงกดดันให้รัฐบาลของประเทศต่าง ๆ ต้องเร่งดำเนินการเจรจาการค้ากับสหรัฐ

ล่าสุด เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2568 สหรัฐฯ ได้จัดส่งจดหมายไปยังประเทศคู่ค้าเป้าหมาย 14 ประเทศ ได้แก่ ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ มาเลเซีย คาซัคสถาน แอฟริกาใต้ สเปน ลาว กัมพูชา เมียนมา อินโดนีเซีย บอสเนียและเฮอร์เซโก นิเบีย เซอร์เบีย บังกลาเทศ และไทย เพื่อแจ้งอัตราภาษีใหม่ที่สหรัฐ จะดำเนินการจัดเก็บกับประเทศเหล่านี้ โดยอัตราภาษีอยู่ระหว่าง 25%-40% และให้เหตุผลว่าประเทศเป้าหมายเหล่านี้มีการกีดกันการค้ากับสหรัฐ มูลค่าสูง จึงจำเป็นต้องมีการจัดเก็บภาษีนำเข้ากับสินค้าจากประเทศคู่ค้าเหล่านี้เพื่อลดปัญหาการขาดดุลการค้าของสหรัฐ ทั้งนี้ ภาษีใหม่ที่สหรัฐ ประกาศออกมาในครั้งนี้จะมีผลบังคับใช้วันที่ 1 สิงหาคม 2568 แทนภาษีตอบโต้ที่มีผลบังคับใช้ในวันที่ 9 กรกฎาคม 2568 ยกเว้นประเทศต่าง ๆ จะสามารถบรรลุข้อตกลงกับสหรัฐ ได้ก่อนวันที่ 1 สิงหาคม 2568 โดยสหรัฐ กดดันให้แต่ละประเทศต้องยื่นข้อเสนอการเจรจาการค้ากับสหรัฐ ใหม่อีกครั้ง ซึ่งจะต้องเอื้อประโยชน์ต่อสหรัฐ มากยิ่งขึ้น ห้ามดำเนินมาตรการภาษีโต้ตอบกับสินค้าสหรัฐ มิเช่นนั้นจะถูกสหรัฐ จัดเก็บอัตราภาษีเพิ่มมากยิ่งขึ้น ต้องเปิดตลาดให้แก่สินค้าสหรัฐ อย่างเต็มรูปแบบ (Full Open Access) ได้แก่ การลดอัตราภาษีนำเข้าที่จัดเก็บกับสินค้าสหรัฐ ให้เหลือ 0% ทุกรายการสินค้า และการลดหรือยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้าที่ใช้ภาษี (NTBs) นอกจากนี้ สหรัฐฯ จะยกเว้นอัตราภาษีใหม่นี้กับบริษัทในกลุ่มประเทศเป้าหมายที่มีการย้ายฐานการผลิตเข้าไปลงทุนในสหรัฐ ส่วนประเทศไทยถูกกำหนดอัตราภาษีใหม่ไว้ที่ 36% โดยอัตราภาษีดังกล่าว เทียบเท่ากับอัตราภาษีตอบโต้ (Reciprocal Tariff) ที่ประกาศไว้เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2568 อย่างไรก็ตาม บริษัทและสถานการณ์ปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปจากเมื่อช่วงเดือนเมษายน โดยเฉพาะจากการที่เวียดนามสามารถบรรลุข้อตกลงกับสหรัฐ ก่อนหน้า โดยถูกจัดเก็บอัตราภาษีจากสหรัฐที่ 20% (ไม่นับรวมสินค้าที่ใช้เวียดนามเป็นทางผ่านซึ่งถูกจัดเก็บที่ 40%) รวมถึงการที่หลายประเทศสมาชิกอาเซียนถูกจัดเก็บภาษีในอัตราต่ำกว่าไทย เช่น สิงคโปร์ ถูกจัดเก็บภาษีตอบโต้ที่ 10% มาเลเซียถูกจัดเก็บ 25% (เพิ่มขึ้นจากภาษีตอบโต้เดิม 1%) และอินโดนีเซียถูกจัดเก็บภาษี 32% เป็นต้น จึงเป็นความท้าทายสำหรับประเทศไทยที่จะต้องเร่งหาแนวทางเจรจากับสหรัฐ โดยเร่งด่วน เพื่อมิให้ประเทศเสียผลประโยชน์และสูญเสียความสามารถทางการแข่งขันบนเวทีการค้าโลก

รูปที่ 1: สรุปอัตราภาษีและรายละเอียดจากจดหมายที่สหรัฐฯ ส่งให้แก่ประเทศคู่ค้า 14 ประเทศ

ที่มา: วิจัยธุรกิจ ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) รวบรวมข้อมูลจาก The White House, Reuters, CNBC (ข้อมูล ณ วันที่ 8 กรกฎาคม 2568)

Analysis:

สรุปสถานะการเจรจาการค้าระหว่างสหรัฐฯ และไทย จนถึงวันที่ 8 กรกฎาคม 2568

เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2568 รัฐบาลไทยได้ยื่นร่างข้อเสนอการเจรจา 5 ข้อ ไปยังนายสก็อตต์ เบสเซนต์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังสหรัฐฯ และนายเจมส์ กริเออร์ ประธานผู้แทนการค้าสหรัฐฯ (USTR) เป้าหมายสำคัญของข้อเสนอดังกล่าวคือการลดการเก็บตลกราคากับสหรัฐฯ ให้ได้ 50% ภายใน 5 ปี ซึ่งสอดคล้องกับนโยบาย "America First" ของประธานาธิบดีทรัมป์ที่ต้องการลดการขาดดุลการค้าของสหรัฐฯ กับประเทศคู่ค้า และการเจรจาต่อรองเพื่อให้สหรัฐฯ ลดภาษีตอบโต้ให้อยู่ในระดับที่ต่ำลง โดยรายละเอียดข้อเสนอของไทย มีดังนี้

(1) **เสริมความร่วมมือในธุรกิจอาหารแปรรูปไทยและสหรัฐฯ** โดยเฉพาะการนำเข้าสินค้าเกษตรจากสหรัฐฯ เช่น เนื้อวัว เนื้อหมู เนื้อไก่ เนื้อปลาแซลมอน ถั่วอัลมอนต์ วอลนัท ซีส ผลิตภัณฑ์จากนมวัว ข้าวโพด และมันสำปะหลัง เป็นต้น เพื่อเป็นวัตถุดิบแปรรูปและส่งออกไปตลาดโลกมากขึ้น

(2) **เพิ่มการนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ** โดยเฉพาะสินค้าพลังงาน (น้ำมันดิบ, LNG, อีเทน) เครื่องบินและชิ้นส่วน อากาศยานพาณิชย์ และผลิตภัณฑ์เกษตร (เช่น ข้าวโพด ถั่วเหลือง เนื้อวัว) รวมถึงเปิดตลาดสินค้าเกษตรของไทยมากขึ้น เช่น การยกเลิกมาตรการนำเข้าข้าวโพดจีเอ็มโอโดยใช้สัดส่วน 3 ต่อ 1 (มาตรการ 3 : 1)¹ การลดภาษีนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จาก 9% เหลือ 0% การเพิ่มการนำเข้าก๊าซ LNG จากรัฐอลาสก้า ปริมาณ 3-5 ล้านตันต่อปี เป็นต้น

(3) **เปิดตลาดและลดอุปสรรคทางการค้า** โดยลดภาษีนำเข้าภายใต้ระบบ MFN จำนวน 11,000 รายการลง 14% รวมถึงการลดอุปสรรคที่ไม่ใช่ภาษี (NTBs) โดยเฉพาะข้อจำกัดทางการค้าที่กระทบต่อการส่งออกสินค้าเกษตรของสหรัฐฯ ไปยังไทย

¹ มาตรการดังกล่าวเป็นการกำหนดหลักเกณฑ์การนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และวัตถุดิบทดแทน (จีเอ็มโอ) ภายใต้กรอบ WTO ในโควตา และข้าวสาลีสำหรับผลิตอาหารสัตว์ จะต้องรับซื้อข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในประเทศในสัดส่วน 3 ส่วน ต่อการนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ภายใต้กรอบ WTO ในโควตาข้าวสาลีสำหรับการผลิตอาหารสัตว์ 1 ส่วน

(4) บังคับใช้กฎหมายแหล่งกำเนิดสินค้า (Rules of Origin) อย่างเคร่งครัด เพื่อป้องกันปัญหาการนำเข้าสินค้าจากประเทศที่สามแล้วแอบอ้างว่าเป็นสินค้า “ผลิตในประเทศไทย” ก่อนส่งออกปสหรัฐอเมริกา โดยจะมีการเพิ่มระดับการตรวจสอบอย่างเป็นระบบ ซึ่งมีรายการสินค้ากว่า 49 รายการที่ถูกจัดอยู่ในบัญชีเฝ้าระวัง ขณะที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) เตรียมปรับระเบียบเกี่ยวกับการแปรรูปวัตถุดิบในประเทศให้เข้มงวดมากขึ้น

(5) ส่งเสริมการลงทุนไทยในสหรัฐฯ ภายในช่วง 4 ปีข้างหน้า โดยเฉพาะในกลุ่มธุรกิจพลังงานและธุรกิจที่ไทยมีศักยภาพ เช่น กลุ่ม CP Group ที่มีแผนจะขยายธุรกิจและร่วมทุนกับพันธมิตรท้องถิ่นในธุรกิจฟาร์มกุ้งในรัฐฟลอริดา กลุ่ม ปตท. ซึ่งมีแผนขยายการลงทุนโครงการ LNG ในรัฐอลาสก้า กลุ่ม Indorama Ventures ซึ่งมีการลงทุนธุรกิจเม็ดพลาสติกในสหรัฐฯ กลุ่ม Thai Summit ซึ่งมีแผนขยายธุรกิจกับพันธมิตรในสหรัฐฯ ในหลายอุตสาหกรรม รวมไปถึงบริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน) หรือบริษัท ผลิตไฟฟ้า จำกัด (มหาชน) (EGGO) ซึ่งมีแผนขยายการลงทุนในธุรกิจพลังงานในสหรัฐฯ เป็นต้น

นอกจากนี้ ทีมเจรจาไทยซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญจากหลายภาคส่วนทั้งภาครัฐและเอกชน ยังได้เข้าร่วมการเจรจาหรือเชิงลึกกับเจ้าหน้าที่กระทรวงพาณิชย์ของสหรัฐฯ ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในสหรัฐฯ อีกหลายครั้ง เพื่อหาจุดร่วมที่จะนำไปสู่ข้อตกลงที่เป็นประโยชน์ต่อทั้งสองฝ่าย

เมื่อวันที่ 18 มิถุนายน 2568 สำนักงานผู้แทนการค้าสหรัฐ (United States Trade Representative: USTR) ได้มีการยื่น 5 ข้อเสนอการเจรจาของฝ่ายสหรัฐฯ กลับมาให้ไทยพิจารณา ประกอบด้วย 1) มาตรการทางภาษีและโควตา 2) มาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี (NTB) 3) การค้าดิจิทัล (Digital Trade) 4) แหล่งกำเนิดสินค้า และ 5) ความมั่นคงภายในประเทศและด้านเศรษฐกิจของสหรัฐฯ (Economic and National Security) จากนั้นไทยได้มีการยื่นข้อเสนอการเจรจา 5 ข้ออีกครั้งในวันที่ 20 มิถุนายน 2568 โดยข้อเสนอดังกล่าวมีการปรับปรุงจากร่างข้อเสนอที่ยื่นไปก่อนหน้านี้ แต่ยังคงสาระและประเด็นการเจรจาสำคัญไว้ ทั้งการลดภาษีนำเข้าในสินค้าบางรายการ การนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ เพิ่มขึ้น เช่น เครื่องบินโบอิง อากาศยานพาณิชย์ เป็นต้น เพื่อแก้ปัญหาการเกินดุลการค้าให้ได้ 50% ภายใน 10 ปี รวมถึงการลดมาตรการ NTB

เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม 2568 ทีมเจรจาไทยได้เข้าเจรจาระดับรัฐมนตรีครั้งแรกกับสหรัฐฯ แต่ผลการเจรยายังไม่ได้ข้อสรุป โดยไทยได้มีการนำประเด็นและความคิดเห็นที่ได้รับมาปรับปรุงและได้มีการยื่นข้อเสนอการเจรจาอีกครั้ง (รอบที่ 2) เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2568 โดยข้อเสนอใหม่นี้มีการเพิ่มเป้าหมายสร้างสมดุลการค้าจาก 10 ปี เหลือเพียง 7-8 ปี พร้อมทั้งเสนอลดภาษีนำเข้าเป็น 0% ให้กับสินค้าสหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนกว่า 90% ของรายการสินค้า ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงภาษีตอบโต้ 36% ที่สหรัฐฯ เคยประกาศไว้ และเจรจาให้ทันก่อนครบกำหนดในวันที่ 1 สิงหาคม 2568

ล่าสุดสหรัฐฯ ได้มีการจัดส่งจดหมายแจ้งอัตราภาษีที่จัดเก็บกับประเทศไทย และไทยจะถูกจัดเก็บในอัตราภาษีใหม่ที่ 36% (เทียบเท่ากับอัตราภาษีตอบโต้ (Reciprocal Tariff) ที่ประกาศไว้เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2568) รวมถึงยังถูกกีดกันจากสหรัฐฯ ในประเด็นอื่นทั้งการต้องเปิดตลาดให้แก่สินค้าสหรัฐฯ อย่างเต็มรูปแบบ (Full Open Access) ได้แก่ การลดอัตราภาษีนำเข้าที่จัดเก็บกับสินค้าสหรัฐฯ ให้เหลือ 0% ทุกรายการสินค้า และการลดหรือยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี (NTBs) การดำเนินมาตรการภาษีโต้ตอบกับสินค้าสหรัฐฯ มิเช่นนั้นจะถูกสหรัฐฯ จัดเก็บอัตราภาษีเพิ่มมากยิ่งขึ้น รวมถึงการต้องยื่นข้อเสนอการเจรจาการค้ากับสหรัฐฯ ใหม่อีกครั้ง ซึ่งจะต่อเงื่อนไขข้อต่อสหรัฐฯ มากยิ่งขึ้น เพื่อให้สามารถบรรลุข้อตกลงกับสหรัฐฯ ได้ทันก่อนวันที่ 1 สิงหาคม 2568 มิเช่นนั้นจะถูกจัดเก็บภาษีในอัตราใหม่ที่ 36%

• วิเคราะห์ผลกระทบทางตรงและทางอ้อมของมาตรการภาษีสหรัฐ ต่อภาคการค้าและเศรษฐกิจไทย

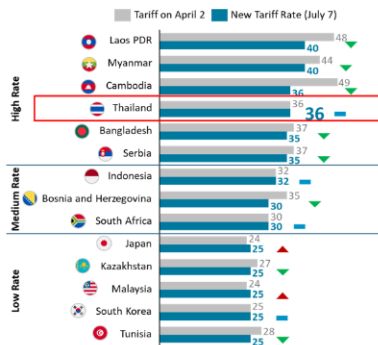
มาตรการภาษีสหรัฐ ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยในภาพรวมผลกระทบทางตรงที่เกิดขึ้นจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยในภาพรวม เนื่องจากภาคการส่งออกไทยไปยังสหรัฐ จะเผชิญความสามารถในการแข่งขันด้านราคาที่ลดลง หากอัตราภาษีใหม่ที่ประกาศออกมามีผลบังคับใช้และไทยไม่สามารถเจรจาได้ข้อสรุปหรือบรรลุข้อตกลงทางการค้าใด ๆ กับสหรัฐ ได้ โดยจะส่งผลให้มูลค่าการส่งออกไปยังตลาดสหรัฐ ลดลง และยังทำให้อุตสาหกรรมไทยสูญเสียส่วนแบ่งตลาดให้กับประเทศคู่แข่งที่ถูกจัดเก็บภาษีในอัตราต่ำกว่าไทย รวมถึงอาจนำมาสู่ผลกระทบทางอ้อมในหลายมิติ อาทิ

- ผลกระทบผ่านห่วงโซ่อุปทานที่ไทยเชื่อมโยงกับจีน เนื่องจากไทยมีความเชื่อมโยงและอยู่ภายในห่วงโซ่อุปทานการผลิตของจีนอย่างมีนัยสำคัญ ผลจากสงครามการค้าและมาตรการภาษีนำเข้าที่สหรัฐ จัดเก็บกับจีน ซึ่งสูงถึง 55% ย่อมกระทบต่ออุตสาหกรรมการผลิตของจีน และอาจส่งผลให้ความต้องการนำเข้าสินค้าขั้นต้นและชิ้นกลางจากไทยเพื่อนำไปผลิตเป็นสินค้าส่งออกไปยังสหรัฐ ลดลง อาทิ สินค้ากลุ่มผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ไม้ยางพารา ยางพารา ยางสังเคราะห์ ทองแดงและทองที่ทำด้วยทองแดง คอมพิวเตอรืและส่วนประกอบ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ เม็ดพลาสติก และ ผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม
- ผลกระทบจากความเสี่ยงที่สินค้าจีนอาจทะลักเข้าตลาดอาเซียนและไทยมากขึ้น เนื่องจากมาตรการภาษีสหรัฐ ที่จัดเก็บกับสินค้าจีนในระดับที่สูง รวมถึงการปรับกลยุทธ์ของสหรัฐ ในการหันมาใช้มาตรการขึ้นภาษีนำเข้ากับสินค้าจากประเทศที่สามที่ส่งผ่านประเทศคู่ค้าของสหรัฐ (เช่น สหรัฐ จัดเก็บสินค้าที่ส่งผ่านเวียดนาม 40%) ทำให้สินค้าจีนบางอย่างอาจส่งออกไปยังตลาดสหรัฐ ได้น้อยลง และต้องปรับตลาดส่งออกไปยังตลาดอื่นแทน ทั้งนี้ การทะลักสินค้าจากจีนเข้ามายังตลาดอาเซียนหรือไทย จะส่งผลให้ภาคอุตสาหกรรมของไทยเผชิญกับการแข่งขันที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะสินค้ากลุ่ม เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ (เช่น ตู้เย็น เครื่องซักผ้า เครื่องปรับอากาศ) เครื่องคอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ ยานยนต์และชิ้นส่วน เครื่องจักรและส่วนประกอบ ปิโตรเคมี (เช่น เม็ดพลาสติก) รวมถึง เหล็ก อะลูมิเนียม และ ผลิตภัณฑ์เหล็กและอะลูมิเนียม
- ผลกระทบจากเศรษฐกิจโลกเกิดการชะลอตัว ซึ่งได้รับผลกระทบจากสงครามการค้าและมาตรการภาษีของสหรัฐ โดยเฉพาะการชะลอตัวของประเทศคู่ค้าหลักของไทย เช่น จีน ญี่ปุ่น อาเซียน เป็นต้น ซึ่งจะกระทบให้การส่งออกสินค้าของไทย ทั้งสินค้าขั้นต้นและชิ้นกลาง รวมถึงสินค้าขั้นสุดท้าย ไปยังตลาดเหล่านี้ลดลง
- ผลกระทบจากการย้ายฐานการผลิต เพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบจากมาตรการภาษีของสหรัฐ ซึ่งอาจส่งผลต่อเม็ดเงินลงทุนที่จะเข้ามาไทยในอนาคตอาจลดลง

รูปที่ 2: สรุปผลกระทบทางตรงและทางอ้อมของมาตรการภาษีสหรัฐ ต่อภาคการค้าและเศรษฐกิจของไทย

US New Reciprocal Tariffs: Impact Analysis on the Thai Economy

- The impact of the US's new reciprocal tariffs has significantly affected Thailand's trade sector, particularly regarding the loss of US market share to competing countries.
- Moreover, the new tariff rates may lead to other consequences such as increased risk of Chinese goods flooding the market, a global economic slowdown, and investment relocation.

1 Direct Impact on Thailand's Exports to the US Market. (-)

2 Indirect Impact via Supply Chains Linked to China. (-)

3 Indirect Impact from Chinese Goods Flooding and Transshipment Risks. (-)

4 Impact from Global Economic Slowdown. (-)

5 Impact from Investment Relocation. (-)

- Reducing Thailand's exports.
- Disrupting Thailand's manufacturing sectors.
- Intensifying competition in domestic and ASEAN markets from Chinese goods
- Reducing future investment inflows to Thailand.
- Creating risk of losing market share to competing countries

ที่มา: วิจัยธุรกิจ ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน)

รายละเอียดของผลกระทบทางตรงและทางอ้อมในแต่ละประเด็นเป็นดังต่อไปนี้

ผลกระทบทางตรง

1) ผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยโดยรวม

หลังจากที่สหรัฐ ประกาศขึ้นภาษ้นำเข้ากับประเทศคู่ค้าในช่วงต้นเดือน เม.ย. 2568 สร้างความกังวลอย่างมากต่อห่วงโซ่อุปทานและการค้าโลก IMF ปรับลดประมาณการอัตราการเติบโตของเศรษฐกิจโลกลดลงเหลือ 2.8%YoY ต่ำสุดในรอบ 5 ปี อย่างไรก็ตาม การที่สหรัฐ ประกาศลดอัตราภาษ้นำเข้าสินค้าจากคู่ค้าหลักเหลือ 10% เป็นระยะเวลา 90 วัน เพื่อเปิดโอกาสให้แต่ละประเทศเข้าเจรจาการค้า และยังเลื่อนระยะเวลาของการจัดเก็บอัตราภาษีต่อไปอีกจนถึงวันที่ 1 ส.ค. 2568 สะท้อนว่าสหรัฐ ใช้การประกาศขึ้นภาษ้นำเข้าเป็นเครื่องมือเชิงยุทธศาสตร์เพื่อเร่งรัดให้ประเทศคู่ค้ายื่นข้อเสนองานในเรื่องที่สหรัฐ ให้ความสำคัญ รวมทั้งอัตราภาษีที่ประกาศไว้ว่าจะกลายเป็น “เพดานอัตราภาษีสูงสุด” ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความคืบหน้าของการเจรจาของประเทศคู่ค้าแต่ละราย

การเจรจาเพื่อตอรองระดับอัตราภาษีของไทยในวันที่ 3 ก.ค. ที่ไม่คืบหน้าสะท้อนถึงโอกาสของการประสบผลสำเร็จในการเจรจาลดลง ประกอบกับเป้าหมายของประเทศไทยในการเจรจาแบบ Win-Win มีแนวโน้มประสบความสำเร็จยาก ภายใต้บริบทที่ไทยพึ่งพาสหรัฐ มากกว่าที่สหรัฐ พึ่งพาไทย โดยตลาดส่งออกไปยังสหรัฐ คิดเป็นสัดส่วนมากถึง 18.3% ของมูลค่าส่งออกรวมของไทยในปี 2568 ขณะที่ตลาดส่งออกของไทยมีสัดส่วนเพียง 0.9% ของมูลค่าส่งออกรวมของสหรัฐ ในปี 2568 เราประเมินว่าผลการเจรจามีความไม่แน่นอนสูงมาก โดยอาจแบ่งออกเป็น 2 กรณี ดังนี้

1) ในกรณีฐานที่เราให้น้ำหนักสูงกว่าเล็กน้อยที่ 55% มีสมมติฐานว่าไทยจะสามารถยื่นข้อเสนอที่สหรัฐฯ สนใจและยอมปรับลดอัตราภาษีให้เหลือ 15% ในท้ายที่สุด ซึ่งคาดว่าจะทำให้อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจในปี 2568 ชะลอลงอยู่ที่ 1.7%YoY ตามการส่งออกที่ชะลอตัวลงเหลือ 1.5%YoY และจำนวนนักท่องเที่ยวลดลงจากปีก่อนเหลือ 34.8 ล้านคน ด้านการลงทุนภาคเอกชนมีแนวโน้มหดตัวต่อเนื่องจากปีก่อนตามภาคการผลิตที่อ่อนแอตามการส่งออกและอุปสงค์ในประเทศที่เปราะบาง แม้ว่าการเจรจาที่ประสบความสำเร็จจะช่วยให้ความไม่แน่นอนทางนโยบายการค้า (Policy Uncertainty) ลดลง แต่ความไม่แน่นอนของสถานการณ์ทางการเมืองภายในประเทศอาจยังกดดันให้นักลงทุนตัดสินใจชะลอการลงทุนออกไปก่อน อย่างไรก็ดี การลงทุนภาครัฐกลายเป็นตัวขับเคลื่อนหลักอย่างเดียวของเศรษฐกิจไทย ซึ่งมีแรงหนุนจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจที่มุ่งลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน โดยเฉพาะโครงการบริหารจัดการน้ำและการขนส่งที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณกว่า 8 หมื่นล้านบาท ด้านอัตราดอกเบี้ยนโยบาย คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) มีแนวโน้มปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลงอีก 50bps ในช่วงที่เหลือของปีเพื่อปรับลดต้นทุนการกู้ยืมของภาคธุรกิจและภาคครัวเรือน ด้านเงินบาทมีแนวโน้มอ่อนค่าลงอยู่ในกรอบ 34.0-34.5 บาท/ดอลลาร์สหรัฐ

2) ในกรณีเลวร้ายที่เราให้น้ำหนักสูงถึง 45% มีสมมติฐานว่าไทยไม่สามารถบรรลุข้อตกลงในการปรับลดอัตราภาษีนำเข้ากับสหรัฐฯ ได้ ทำให้สหรัฐฯ เริ่มเก็บภาษีนำเข้ากับสินค้าของไทยในอัตรา 36% ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2568 เป็นต้นไป ซึ่งคาดว่าจะทำให้อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจในปี 2568 ชะลอลงอยู่ที่ 1.0%YoY โดยการส่งออกมีแนวโน้มหดตัวที่ 2.9%YoY เนื่องจากการส่งออกในช่วง 5 เดือนแรกของปีนี้เติบโตเฉลี่ยสูงถึง 14.9%YoY จากการเร่งส่งออกเพื่อหลีกเลี่ยงการขึ้นภาษีนำเข้าของสหรัฐฯ และการปรับขึ้นภาษีนำเข้าเต็มอัตราเริ่มขึ้นในเดือน ส.ค. ทำให้ผลกระทบของการปรับขึ้นภาษีจะครอบคลุมช่วง 5 เดือนสุดท้ายของปีนี้เท่านั้น ด้านการลงทุนภาครัฐที่เป็นเครื่องยนต์หลักเพียงตัวเดียวกลับหดตัวเนื่องจากภาครัฐอาจหันไปให้ความสำคัญกับการเยียวยาผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการขึ้นอัตราภาษีนำเข้าของสหรัฐฯ ทำให้การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานมีแนวโน้มที่จะออกไป ในขณะที่ด้านการลงทุนภาคเอกชนมีแนวโน้มชะลอตัวเนื่องจากการลงทุนจากนักลงทุนต่างชาติ (FDI) อาจหันไปลงทุนในประเทศที่มีอัตราภาษีนำเข้าของสหรัฐฯ ในระดับที่ต่ำกว่าไทย ทั้งนี้ รัฐบาลเตรียมงบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจระยะแรก วงเงิน 1 หมื่นล้านบาทเพื่อช่วยผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบโดยตรงจากโครงสร้างภาษีใหม่ และยังมีวงเงินงบประมาณเหลืออีก 4 หมื่นล้านบาทที่สามารถออกมาตรการเพิ่มเติมในระยะข้างหน้า ซึ่งอาจชดเชยผลกระทบได้บางส่วน ด้านอัตราดอกเบี้ยนโยบาย คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) มีแนวโน้มปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลงอีก 50bps ในช่วงที่เหลือของปีเพื่อปรับลดต้นทุนการกู้ยืมของภาคธุรกิจและภาคครัวเรือน ด้านเงินบาทมีแนวโน้มอ่อนค่าลงอยู่ในกรอบ 35.0-35.5 บาท/ดอลลาร์สหรัฐ

รูปที่ 3: ผลกระทบของมาตรการภาษีตอบโต้ของสหรัฐฯ ต่อเศรษฐกิจไทย

+ Initial solutions to mitigate risks

- **Trade Negotiations:** Apply pressure on multiple countries to lower tariffs, potentially leading to fairer global trade and increased trade volumes in the long term.

- Negative Impacts

- The impact of reciprocal tariff **remains uncertain**, as the US and its trading partners are likely to engage in intense negotiations in the coming weeks, aiming to reduce or even reverse the tariff increases in exchange for concessions.
- Rising trade policy uncertainty will slow investment in export-oriented manufacturing in the short term until policy clarity emerges.
- A previous IMF study indicated that a universal 10% increase in US tariffs, accompanied by retaliatory measures from the Euro area and China, could reduce US GDP by 1% and global GDP by approximately 0.5% through 2026.

Downside Risks to Thailand's Economy from Reciprocal Tariff Measures

Tariff impacts	Impact value (USD,mn)	% to TH exports to US	% to TH total exports	% to TH GDP
a) The US increases tariff rate by 10% on all imported goods.	3,198	5.5	1.0	0.6
b) The US reduces reciprocal tariff to 15% on all imported goods.	4,797	8.3	1.6	0.9
c) The US reduces reciprocal tariff to 25% on all imported goods..	7,994	13.8	2.6	1.5
d) The US imposes a 36% import tariff on all imported goods due to unsatisfactory reciprocal treatment.	11,832	20.4	3.8	2.2

- In our base case, the Thai government will make its best efforts in negotiations to reduce the US trade deficit, including lowering Thailand's import tariffs on US goods and increasing imports of agricultural products and energy from the US.
- However, the lack of progress in negotiations indicates a decreasing chance of achieving a successful outcome. Moreover, Thailand's goal of achieving a win-win agreement is becoming increasingly difficult in the current context, in which Thailand depends on the US far more than the United States depends on Thailand.

ที่มา: วิจัยธุรกิจ ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) รวบรวมข้อมูลจาก IMF, WTO, BOT and NESDC (ข้อมูล ณ วันที่ 8 กรกฎาคม 2568)

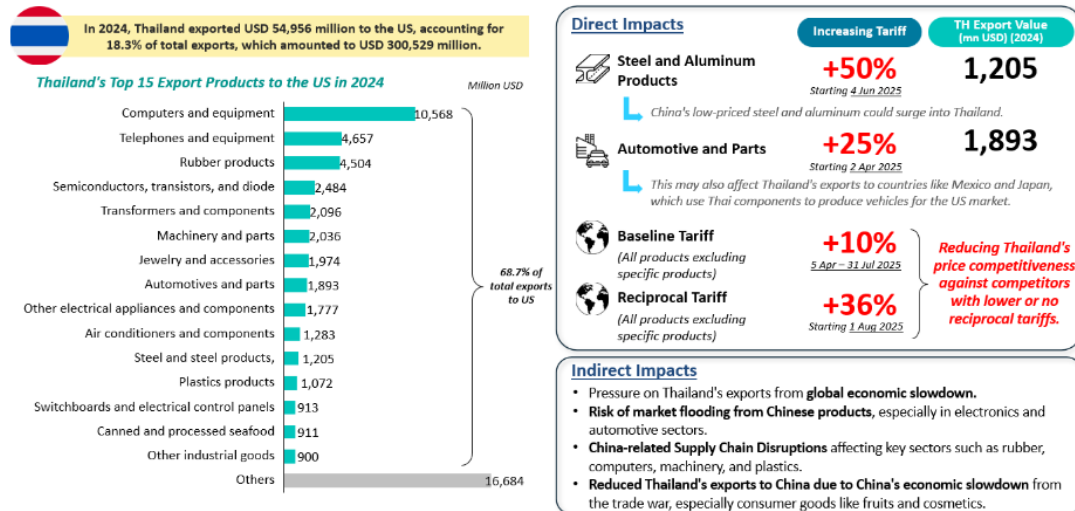
2) ผลกระทบต่อภาคการส่งออกของไทย และความสามารถการแข่งขันในตลาดสหรัฐฯ

ในปี 2567 ประเทศไทยมีการส่งออกไปยังสหรัฐฯ เท่ากับ 54,956 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วน 18.3% ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดซึ่งมีมูลค่ารวม 300,529 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยสหรัฐฯ ถือเป็นตลาดส่งออกอันดับ 1 ของไทย ต่อเนื่องมาตั้งแต่ปี 2562 โดยการดำเนินมาตรการภาษีของสหรัฐฯ คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อภาคการส่งออกสินค้าของไทย โดย

- สินค้าหลักและผลิตภัณฑ์หลัก ซึ่งมีสหรัฐฯ เป็นตลาดส่งออกหลักอันดับ 1 และอะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม ซึ่งมีสหรัฐฯ เป็นตลาดส่งออกหลักอันดับ 2 (รองจากจีน) ต้องเผชิญกับภาษีที่ปรับขึ้นเป็น 50% โดยไทยมีการส่งออกสินค้าในกลุ่มนี้ไปยังสหรัฐฯ ในปี 2567 คิดเป็นมูลค่า 1,205 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ
- สินค้ายานยนต์และชิ้นส่วน เผชิญการปรับขึ้นภาษี 25% โดยไทยมีการส่งออกสินค้ากลุ่มนี้ไปยังสหรัฐฯ ในปี 2567 คิดเป็นมูลค่า 1,893 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็น 6.1% ของการส่งออกลูกค้าและชิ้นส่วนทั้งหมดของไทย อย่างไรก็ตาม การขึ้นภาษีนำเข้าของสหรัฐฯ จะกระทบต่อการส่งออกลูกค้าและชิ้นส่วนของไทยไปยังประเทศอื่น ๆ ที่ใช้ชิ้นส่วนจากไทยในการผลิตสินค้ารถยนต์เพื่อส่งไปยังสหรัฐฯ เช่น เม็กซิโก และญี่ปุ่น ซึ่งส่งออกรถยนต์ไปสหรัฐฯ กว่า 2.5 และ 1.3 ล้านคัน (ตามลำดับ) ในปีที่ผ่านมา
- สินค้าอื่น ๆ โดย
 - ปัจจุบัน สหรัฐฯ จัดเก็บภาษีนำเข้ากับไทยอัตรา 10% มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 9 เมษายน 2568 และจะสิ้นสุดในวันที่ 31 กรกฎาคม 2568 ก่อนที่อัตราภาษีใหม่ คือ 36% หากไทยไม่สามารถบรรลุข้อตกลงหรือเจรจากับสหรัฐฯ ให้ลดอัตราภาษีดังกล่าวลงได้ (ยกเว้นสินค้าในกลุ่มทองแดงและผลิตภัณฑ์ทองแดง ยาและเวชภัณฑ์ทางการแพทย์ เซมิคอนดักเตอร์ ไม้แปรรูป ทองคำแท่ง พลังงาน และแร่ธาตุหายากบางชนิด และสินค้าที่ถูกจัดเก็บภาษีในอัตราเฉพาะไปแล้ว เช่น ยานยนต์และชิ้นส่วน หรือเหล็กและอะลูมิเนียม) หากไทยไม่สามารถบรรลุข้อตกลงหรือเจรจากับสหรัฐฯ ให้ลดอัตราภาษีดังกล่าวลงได้

- กลุ่มสินค้าส่งออกสำคัญของไทยที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากอัตราภาษี 36% ได้แก่ เครื่องใช้ไฟฟ้า (เช่น ตู้เย็น เครื่องซักผ้า เครื่องปรับอากาศ) อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ (เช่น แผงวงจร คอมพิวเตอร์ ฮาร์ดดิส) เครื่องจักรและอุปกรณ์ เกษตรและอาหารแปรรูป (เช่น ข้าว อาหารทะเลแปรรูป ผลไม้ ผลไม้แปรรูป) ยางพารา ผลิตภัณฑ์ยาง ผลิตภัณฑ์พลาสติก และเฟอร์นิเจอร์ เป็นต้น ซึ่งไทยมีการเกินดุลทางการค้ากับสหรัฐฯ ค่อนข้างมาก

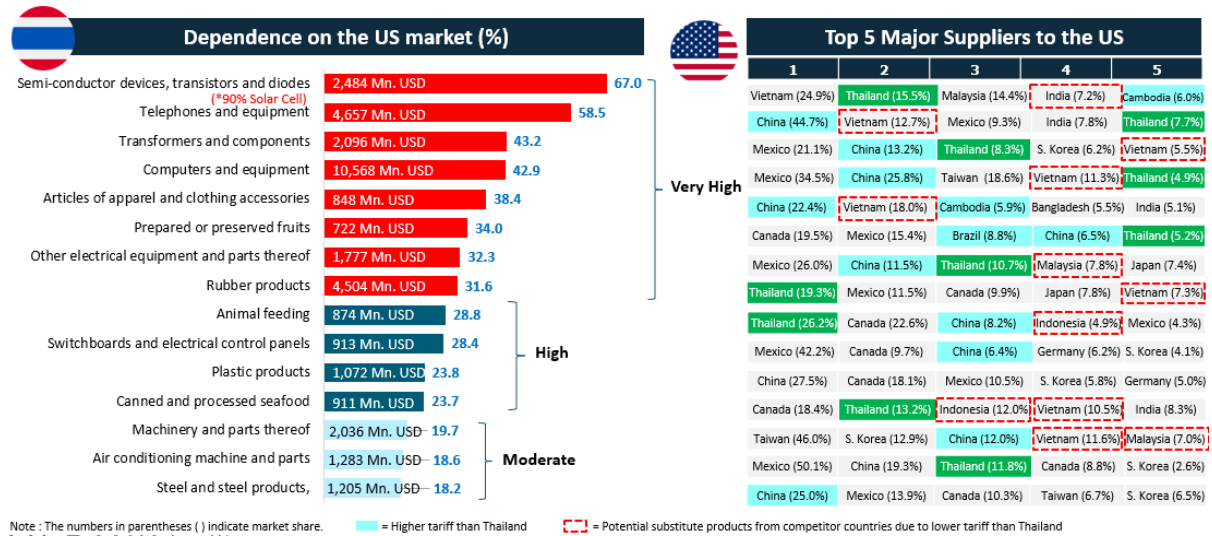
รูปที่ 4: ผลกระทบของมาตรการภาษีของสหรัฐฯ ต่อสินค้าส่งออกของไทยไปยังสหรัฐฯ

ที่มา: วิจัยธุรกิจ ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) รวบรวมข้อมูลจาก MOC (ข้อมูล ณ วันที่ 8 กรกฎาคม 2568)

ส่วนผลกระทบในมิติเชิงความสามารถการแข่งขันของประเทศไทยในตลาดสหรัฐฯ พบว่ามาตรการภาษีนำเข้าแบบตอบโต้ (Reciprocal Tariff) ของสหรัฐฯ ที่จะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 สิงหาคม 2568 ซึ่งกำหนดอัตราภาษีนำเข้าสูงถึง 36% ครอบคลุมสินค้าไทยทุกหมวดหมู่ ถือเป็นปัจจัยเชิงโครงสร้างที่ส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของสินค้าไทยในตลาดสหรัฐฯ อย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะกลุ่มอิเล็กทรอนิกส์ที่มีสัดส่วนการพึ่งพาตลาดสหรัฐฯ ในระดับสูง เช่น เซมิคอนดักเตอร์ อุปกรณ์สื่อสาร คอมพิวเตอร์ เป็นต้น รวมถึงกลุ่มเครื่องนุ่งห่ม ผลิตภัณฑ์ยาง อาหารสัตว์ ผลิตภัณฑ์พลาสติก และอาหารทะเลกระป๋อง ซึ่งมีสัดส่วนการส่งออกไปสหรัฐฯ อยู่ระหว่าง 20-70% ของมูลค่าการส่งออกในแต่ละกลุ่ม โดยต้นทุนภาษีที่เพิ่มขึ้นจะทำให้สินค้าไทยสูญเสียความสามารถในการแข่งขันทางด้านราคา โดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศคู่แข่งในภูมิภาค เช่น เวียดนาม มาเลเซีย และอินโดนีเซีย ซึ่งถูกคิดอัตราภาษีนำเข้าในระดับที่ต่ำกว่า ทำให้ผลกระทบจากมาตรการภาษีดังกล่าวอาจไม่จำกัดเฉพาะในมิติของคำสั่งซื้อที่ลดลง แต่ยังครอบคลุมถึงเสี่ยงต่อการสูญเสียความได้เปรียบเชิงยุทธศาสตร์ของไทยในฐานะศูนย์กลางการผลิตเพื่อการส่งออก โดยเฉพาะในกลุ่มอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) และมีตลาดหลักอยู่ในสหรัฐฯ ซึ่งอาจพิจารณาชะลอหรือปรับลดแผนการลงทุนในไทย เนื่องจากความสามารถทางการแข่งขันที่ลดลง และอาจทำให้ไทยต้องเผชิญกับการย้ายฐานการผลิต (Relocation) ไปยังประเทศในอาเซียนที่มีศักยภาพด้านการผลิตใกล้เคียงกับไทย เช่น เวียดนาม มาเลเซีย และอินโดนีเซีย ส่งผลให้เกิดการสูญเสียทั้งในด้านมูลค่าการส่งออก การจ้างงานในภาคการผลิต และความสามารถในการดึงดูด เงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI – Foreign Direct Investment) ในระยะกลางถึงยาวได้

รูปที่ 5: ผลกระทบด้านความสามารถในการแข่งขันของไทยในตลาดสหรัฐฯ

ที่มา: วิจัยธุรกิจ ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) รวบรวมข้อมูลจาก MOC และ Trademap (ข้อมูล ณ วันที่ 8 กรกฎาคม 2568)

3) สรุปอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการภาษีของสหรัฐฯ

อุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบจากการส่งออกไปยังสหรัฐฯ ที่ลดลง และ/หรือสูญเสียความสามารถในการแข่งขันในตลาดสหรัฐฯ ให้กับประเทศคู่แข่งอื่น ๆ สามารถจำแนกตามระดับความเสี่ยงจากการพึ่งพาสหรัฐฯ (US dependence) และความเสี่ยงในการสูญเสียส่วนแบ่งตลาด (Probability of Losing U.S. Market Share) โดยสามารถแบ่งผลกระทบออกเป็น 3 กลุ่มดังนี้

1. กลุ่มที่ได้รับผลกระทบปานกลาง (พึ่งพาสหรัฐฯ <20%, เป็นผู้นำในตลาดสหรัฐฯ) ได้แก่ กลุ่มอาหารสัตว์ และกลุ่มผลิตภัณฑ์ยาง แม้มีความเสี่ยงจากการแข่งขันและภาษีนำเข้า แต่ด้วยสถานะผู้นำตลาดและสัดส่วน market share สูง ไทยยังมีความได้เปรียบเชิงโครงสร้างในห่วงโซ่อุปทานของผู้นำเข้าสหรัฐฯ ประกอบกับการเปลี่ยนซัพพลายเออร์ต้องใช้เวลาและต้นทุนสูง จึงมีแนวโน้มที่ไทยจะยังคงรักษายอดส่งออกได้ต่อเนื่องในระยะสั้น แม้อาจค่อย ๆ สูญเสียความเป็นผู้นำในระยะถัดไปหากไม่สามารถปรับตัวทั้งในด้านคุณภาพและต้นทุนการผลิต

2. กลุ่มที่ได้รับผลกระทบสูง (พึ่งพาสหรัฐฯ 20-30%, มีส่วนแบ่งตลาดอยู่ในอันดับ 2-4 ของตลาดสหรัฐฯ) ได้แก่ เครื่องปรับอากาศ อาหารทะเลกระป๋อง ชิ้นส่วนอุปกรณ์ไฟฟ้า และหม้อแปลงไฟฟ้า กลุ่มนี้เผชิญแรงกดดันจากคู่แข่งโดยตรงที่อยู่ใน Top 5 เช่น เวียดนาม เม็กซิโก อินเดียจีน ซึ่งมียอดส่งออกที่ใกล้เคียงและกำลังได้เบียดส่วนแบ่งตลาด การที่ไทยไม่ใช่ผู้เล่นอันดับต้นทำให้มีโอกาสถูกแทนที่ได้ง่ายหากสหรัฐฯ ผู้ประกอบการจึงต้องเร่งปรับคุณภาพ ต้นทุน และความยืดหยุ่นใน supply chain เพื่อลดผลกระทบจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

3. กลุ่มที่ได้รับผลกระทบสูงมาก (พึ่งพาสหรัฐฯ >30%, มีส่วนแบ่งตลาดน้อยในสหรัฐฯ) ได้แก่ เหล็ก เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์พลาสติก ตู้สวิตช์บอร์ดและแผงควบคุมไฟฟ้า ผลไม้แปรรูป เครื่องนุ่งห่ม คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์และอุปกรณ์ อุปกรณ์กึ่งตัวนำ ทรานซิสเตอร์ และไดโอด กลุ่มนี้ถือว่าเปราะบางที่สุด เพราะพึ่งพาการส่งออกไปตลาดสหรัฐฯ ในระดับสูง แต่มีส่วนแบ่งตลาดต่ำ ทำให้ไม่มีอำนาจต่อรองหรือฐานลูกค้าหลักที่มั่นคง เมื่อเผชิญกับต้นทุนภาษีนำเข้าที่สูงกว่าคู่แข่ง จึงเสียเปรียบด้านการแข่งขันอย่างชัดเจน ส่งผลให้มีโอกาสที่จะถูกแทนที่หรือหลุดจากห่วงโซ่อุปทานของสหรัฐฯ ภาคธุรกิจจำเป็นต้องเร่งหาตลาดใหม่ทดแทน รวมถึงพิจารณาการย้ายฐานผลิตหรือตั้งศูนย์กระจายสินค้าในประเทศที่มีสิทธิประโยชน์เพื่อรักษาการเข้าถึงตลาดระหว่างประเทศ

รูปที่ 6: สรุปอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการภาษีของสหรัฐฯ

Probability of Losing US Market Share

US export risk matrix	Losing Market Leadership	Declining Market share	Displacement from Top 5/ US Exit	
Moderate (<20%)		Air conditioning machine (18.6%)	Steel (18.2%) Machinery and parts (19.7%)	
High (20-30%)	Animal feeding (28.8%)	Canned seafood (23.7%)	Plastic products (23.8%) Switchboards and control panels (28.4%)	
Very High (>30%)	Rubber product (31.6%)	Other electrical equipment (32.3%) Transformers and components (43.2%)	Prepared fruits (34.0%) Apparel and clothing (38.4%) Computers and equipment (42.9%) Telephones and equipment (58.5%) Semiconductor, transistors, diodes (67.0%)	
				

Note: The number in parentheses () indicate US dependence

ที่มา: วิจัยธุรกิจ ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) รวบรวมข้อมูลจาก MOC และ Trademap (ข้อมูล ณ วันที่ 8 กรกฎาคม 2568)

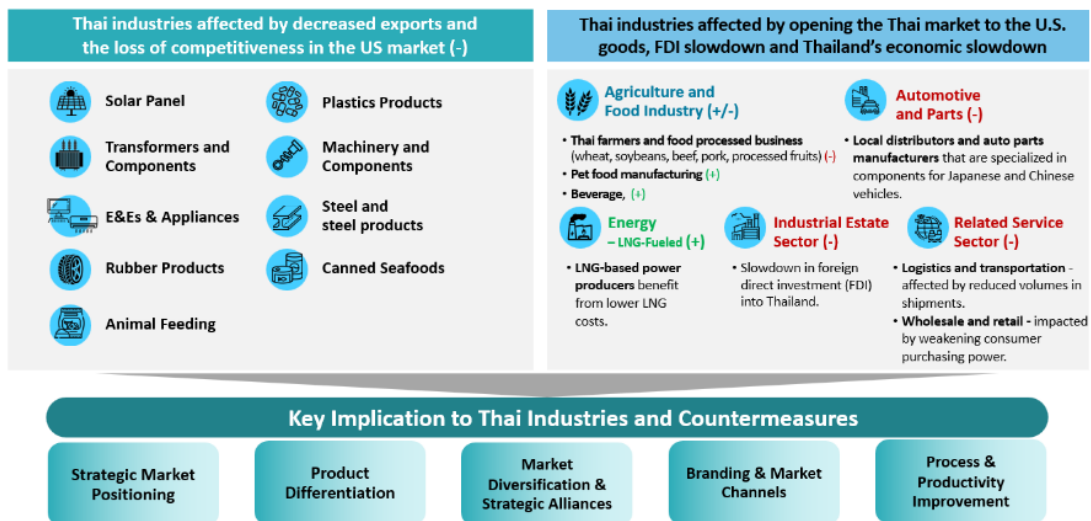
นอกจากนี้ การที่ไทยจำเป็นต้องตอบสนองเงื่อนไขของสหรัฐฯ ที่ต้องการให้ไทยเปิดตลาดการค้าให้กับสินค้าสหรัฐฯ รวมถึงต้องนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ เช่น สินค้าเกษตร สินค้าพลังงาน เป็นต้น เพิ่มมากขึ้น เพื่อลดปัญหาการเกินดุลกับสหรัฐฯ ลง จะส่งผลต่อบางอุตสาหกรรมของไทย นอกจากนี้ บางอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่อง เช่น อุตสาหกรรมนิคมอุตสาหกรรม และภาคบริการในประเทศ อาจได้รับผลกระทบเนื่องจากการชะลอตัวภาคการส่งออกของไทย ซึ่งกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่างชาติ และการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโดยรวมของไทย โดยสรุปอุตสาหกรรมสำคัญที่ได้รับผลกระทบเชิงลบจากมติข้างต้น ดังนี้

- **อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร:** สินค้าเกษตรจากสหรัฐฯ มีต้นทุนการผลิตต่ำกว่าสินค้าไทย เนื่องจากการผลิตแบบ Economies of Scale และการใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ดังนั้น การยกเลิกภาษีนำเข้าและการยกเลิก NTB ที่ไทยดำเนินกับสินค้าเกษตรของสหรัฐฯ เช่น มาตรการด้านสุขอนามัยหรือข้อกำหนดสารเร่งเนื้อแดง (Ractopamine) จะทำให้สินค้าเกษตรสหรัฐฯ เช่น ข้าวสาลี ถั่วเหลือง เนื้อหมู สับปะรดและผลไม้แปรรูป เป็นต้น เข้ามาแข่งขันกับสินค้าเกษตรไทยมากขึ้น และเกษตรกรไทย รวมถึงผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปของไทย โดยเฉพาะรายย่อย อาจได้รับผลกระทบจากการแข่งขันที่เพิ่มสูงขึ้น และรายได้และส่วนแบ่งตลาดที่ลดลง
- **อุตสาหกรรมปศุสัตว์:** การนำเข้าเนื้อวัวและหมูจากสหรัฐฯ ที่มีต้นทุนต่ำจะสร้างแรงกดดันด้านราคาต่อผู้เลี้ยงปศุสัตว์ไทย นอกจากนี้ การยกเลิก NTB เช่น การควบคุมโรคหรือสารเร่งเนื้อแดง เป็นต้น อาจเพิ่มความเสี่ยงต่อระบบปศุสัตว์ไทย
- **อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน:** เนื่องจากรถยนต์ที่ผลิตในไทยส่วนใหญ่เป็นรถยนต์แบรนด์ญี่ปุ่นและจีน การลดภาษีนำเข้ายานยนต์และชิ้นส่วนให้แก่รถยนต์แบรนด์สหรัฐฯ อาจส่งผลให้ผู้จัดจำหน่ายในประเทศเผชิญกับการแข่งขันจากรถยนต์แบรนด์สหรัฐฯ มากขึ้น รวมถึงกระทบต่อผู้ผลิตชิ้นส่วนในประเทศบางส่วน ที่มีการผลิตชิ้นส่วนและอะไหล่เฉพาะกับรถยนต์แบรนด์ญี่ปุ่นและจีน
- **อุตสาหกรรมนิคมอุตสาหกรรม:** อาจได้รับผลกระทบจากการชะลอการลงทุนของนักลงทุนต่างประเทศที่จะเข้ามาลงทุนในไทย ส่วนการย้ายฐานการผลิตออกจากไทยไปยังประเทศอื่นอาจไม่ได้เกิดขึ้นในระยะสั้น
- **ธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้อง** เช่น ธุรกิจบริการด้านโลจิสติกส์และขนส่ง เนื่องจากสินค้าส่งออกไทยไปสหรัฐฯ ลดลง จะทำให้ปริมาณงานขนส่งระหว่างประเทศและการขนส่งภายในประเทศลดลงตามไปด้วย เช่นเดียวกับธุรกิจค้าปลีก-ค้าส่ง อาจได้รับผลกระทบจากกำลังซื้อที่ลดลง รวมถึงการส่งออกที่ลดลง ธุรกิจธนาคารพาณิชย์ เผชิญความเสี่ยงจากภาวะเศรษฐกิจชะลอตัว ภาคธุรกิจมีความสามารถในการชำระหนี้ที่ลดลง เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม การนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ ที่เพิ่มขึ้น อาจส่งผลกระทบต่อไทยเช่นกัน อาทิ

- อุตสาหกรรมโรงไฟฟ้าที่ใช้เชื้อเพลิงก๊าซ LNG: ผู้ผลิตพลังงานในไทยบางส่วนจะได้รับประโยชน์จากต้นทุนก๊าซ LNG ที่ถูกลง หากมีการนำเข้าจากสหรัฐฯ เพิ่มขึ้น
- อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม: โดยเฉพาะกลุ่มเครื่องดื่มน้ำอัดลม ซึ่งอาจได้รับประโยชน์จากต้นทุนนำเข้าหัวเชื้อน้ำอัดลมที่ลดลง หากระดับภาษีนำเข้าลดลง
- อุตสาหกรรมผลิตอาหารสัตว์: อาจได้รับประโยชน์จากต้นทุนวัตถุดิบที่ลดลงจากการนำเข้าจากสหรัฐฯ เช่น การนำเข้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เครื่องในสัตว์ เป็นต้น

รูปที่ 7: สรุปอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการภาษีของสหรัฐฯ

ที่มา: วิจัยธุรกิจ ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน)

ผลกระทบทางอ้อม

1) ผลกระทบผ่านห่วงโซ่อุปทานที่ไทยเชื่อมโยงกับจีน

ผลกระทบทางอ้อมจากการใช้มาตรการภาษีของสหรัฐฯ ที่ขึ้นภาษ้นำเข้ากับสินค้าจีนจะทำให้ไทยส่งออกสินค้าไปจีนได้ลดลง เนื่องจากไทยเป็นหนึ่งในห่วงโซ่อุปทานการผลิตของจีนและมีการส่งออกสินค้าขั้นต้นและชิ้นกลางไปยังจีนเพื่อนำไปผลิตเป็นสินค้าส่งออกไปยังสหรัฐฯ โดยจากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์พบว่า ในปี 2567 สินค้าขั้นต้นและชิ้นกลาง 10 อันดับแรกที่ไทยส่งออกไปจีนมีมูลค่าอยู่ที่ 17,195.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วน 48.8% ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดของไทยไปจีน โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง คิดเป็นสัดส่วนถึง 51.4% ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมดของไทย รองลงมาคือไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ (43.2%) ยางพารา (30.0%) ทองแดงและของทำด้วยทองแดง (29.8%) เม็ดพลาสติก (25.5%) และผลิตภัณฑ์อลูมิเนียม (25.2%) ตามลำดับ

2) ผลกระทบจากความเสี่ยงที่สินค้าจีนอาจทะลักเข้าตลาดอาเซียนและไทยมากขึ้น

เมื่อการส่งออกของจีนไปสหรัฐฯ ถูกจำกัดด้วยกำแพงภาษี ทั้งภาษีตอบโต้ที่อยู่ที่อัตรา 55% และยังคงเผชิญกับมาตรการภาษ้นำเข้าของสหรัฐฯ ที่บังคับใช้กับสินค้าจากประเทศที่สาม เช่น จีน ที่ส่งผ่านประเทศคู่ค้าของสหรัฐฯ จีนมีแนวโน้มที่จะหันมาขายสินค้าในตลาดอื่น โดยเฉพาะอาเซียน ซึ่งเป็นภูมิภาคใกล้เคียงที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจและมีความต้องการสินค้าราคาถูก โดยสินค้าที่มีความเสี่ยงอาจทะลักเข้ามาในภูมิภาคและไทย ได้แก่

เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ (เช่น ตู้เย็น เครื่องซักผ้า เครื่องปรับอากาศ) เครื่องคอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ ยานยนต์และชิ้นส่วน เครื่องจักรและส่วนประกอบ ปิโตรเคมี (เช่น เม็ดพลาสติก) รวมถึงเหล็ก อะลูมิเนียม และผลิตภัณฑ์เหล็กและอะลูมิเนียม ทั้งนี้ ผลที่จะเกิดขึ้นจากปัญหาดังกล่าวคือการแข่งขันตลาดในประเทศและในภูมิภาคอาเซียนจะทวีความรุนแรงขึ้นสำหรับผู้ผลิตที่ต้องเผชิญการแข่งขันจากสินค้าราคาถูกจากจีน โดยผู้ผลิตในประเทศไทยและอาเซียนจะได้รับผลกระทบอย่างหนักจากการทุ่มตลาดของสินค้าจีนที่มีต้นทุนการผลิตต่ำกว่าและมีกำลังการผลิตส่วนเกินจำนวนมาก ทำให้ต้องแข่งขันทางด้านราคาอย่างรุนแรงเพื่อรักษาส่วนแบ่งตลาด

นอกจากนี้ ในระยะข้างหน้า จีนอาจยังใช้หลายประเทศในภูมิภาคอาเซียน เช่น ไทย เป็นประเทศทางผ่านในการส่งออกสินค้าไปยังสหรัฐฯ ต่อไปเนื่องจากอัตราภาษีนำเข้าที่สหรัฐฯ จัดเก็บกับประเทศดังกล่าวอาจน้อยกว่าเมื่อเทียบกับอัตราภาษีที่สหรัฐฯ จัดเก็บกับจีน (55%) รวมถึงอาจน้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราภาษี Transshipment ที่ตอนนี้อยู่ที่ 40% ซึ่งอาจสรุปได้ว่าประเทศไทยจะเผชิญความเสี่ยงอย่างมากจากสินค้าจีนที่ไหลทะลักเข้ามาในตลาดภูมิภาค ทำให้ประเทศไทยต้องจำเป็นต้องมีการเตรียมรับมือกับปัญหานี้และมีแนวทางรองรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นที่จะกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมของไทย อาทิ การกำหนดเงื่อนไขในการควบคุมการนำเข้าสินค้าจากประเทศที่สามเพื่อป้องกันการ Transshipment การเพิ่มสัดส่วนของวัตถุดิบในประเทศ (Local Content) หรือจากประเทศที่ได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีจากสหรัฐฯ ฯลฯ

3) ผลกระทบจากเศรษฐกิจโลกเกิดการชะลอตัว

การชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก ซึ่งได้รับผลกระทบจากมาตรการภาษีของสหรัฐฯ รวมถึงสงครามการค้าที่เกิดขึ้น อาจกระทบให้สินค้าส่งออกของไทย ทั้งสินค้าขั้นต้นและขั้นกลาง รวมถึงสินค้าขั้นสุดท้ายที่ส่งออกไปยังตลาดต่าง ๆ นอกเหนือจากสหรัฐฯ ลดลง ทั้งนี้ ข้อมูลจากกระทรวงพาณิชย์ พบว่าประเทศคู่ค้าสำคัญของไทยในปี 2567 (ไม่นับรวมสหรัฐฯ ซึ่งไทยส่งออกไป 18.3% ของการส่งออกทั้งหมด และอยู่ในอันดับ 1) ประกอบด้วยจีน (อันดับ 2) ญี่ปุ่น (อันดับ 3) ออสเตรเลีย (อันดับ 5) กลุ่มประเทศอาเซียน (โดยเฉพาะมาเลเซีย (อันดับ 4) เวียดนาม (อันดับ 6) สิงคโปร์ (อันดับ 9) และอินโดนีเซีย (อันดับ 10)) อินเดีย (อันดับ 7) และฮ่องกง (อันดับ 8) โดยหากเกิดการชะลอตัวทางเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้า จะกระทบต่อการส่งออกสินค้ากลุ่มรถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ แผงวงจรไฟฟ้า น้ำมันสำเร็จรูป อัญมณีและเครื่องประดับ เคมีภัณฑ์ และเม็ดพลาสติก อย่างมีนัยสำคัญ เพราะเป็นสินค้าส่งออกหลักของไทย ในหลายประเทศในกลุ่มนี้ ขณะที่สินค้าทางการเกษตรและเกษตรแปรรูป เช่น ผลไม้สดและผลไม้แปรรูป ไข่แปรรูป ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง และผลิตภัณฑ์ยาง ยังอาจได้รับผลกระทบจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีนและญี่ปุ่น

4) ผลกระทบจากการย้ายฐานการผลิต (Relocation)

เมื่อสหรัฐฯ กำหนด อัตราภาษีนำเข้า 36% ต่อสินค้าไทย แต่เก็บภาษีจากบางประเทศ เช่น ไต้หวัน อินโดนีเซีย มาเลเซีย หรือเวียดนาม ในอัตราที่ต่ำกว่า จะทำให้เกิดแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการย้ายฐานการผลิตออกจากไทย เพื่อหลีกเลี่ยงภาษีนำเข้าที่สูง โดยสถานการณ์ดังกล่าวส่งผลกระทบต่อการจัดตั้งโรงงานโดยตรงจากต่างประเทศ (FDI) ในระยะข้างหน้า โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมที่พึ่งพาการส่งออกไปยังตลาดสหรัฐฯ เช่น อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วน อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล รวมถึงสิ่งทอและเสื้อผ้า ซึ่งสถานการณ์ดังกล่าวจะส่งผลให้นักลงทุนที่เดิมมีแผนจะเข้ามาลงทุนในไทยอาจทบทวนหรือชะลอการตัดสินใจ ขณะเดียวกัน นักลงทุนที่มีฐานการผลิตในไทยอยู่แล้วก็มีแนวโน้มที่จะย้ายสายการผลิตไปยังประเทศที่มีต้นทุนภาษีนำเข้าต่ำกว่า เพื่อหลีกเลี่ยงภาระทางภาษีที่สูงเกินไป นอกจากนี้ การสูญเสีย FDI ยังส่งผลต่อโอกาสในการสร้างงานใหม่ การพัฒนาเทคโนโลยีภายในประเทศ และลดความสามารถในการแข่งขันของไทยในห่วงโซ่อุปทานโลก อีกทั้งหากภาครัฐไม่มีมาตรการตอบสนองที่เหมาะสม เช่น การเจรจาข้อตกลงทางการค้าเพิ่มเติม หรือการให้สิทธิประโยชน์ในการลงทุน ไทยก็อาจสูญเสียความเชื่อมั่นจากนักลงทุนในระยะยาว

อย่างไรก็ตาม การย้ายฐานการผลิตออกจากประเทศไทยอาจไม่ได้เกิดขึ้นในเร็ววัน เนื่องจากปัจจัยหลายด้านทั้งด้านต้นทุนและความซับซ้อนในการดำเนินงาน โดยเฉพาะต้นทุนการตั้งโรงงานใหม่ในประเทศปลายทาง เช่น การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภค และค่าธรรมเนียมทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ค่าจ้างแรงงานในบางประเทศอาจต่ำกว่าไทย แต่ผลิตภาพแรงงานกลับต่ำกว่าด้วย ส่งผลให้ต้นทุนต่อหน่วยอาจสูงขึ้น ในขณะที่ประเทศพัฒนาแล้ว เช่น สิงคโปร์ มีค่าจ้างแรงงานสูงกว่าไทยหลายเท่า ทำให้การย้ายฐานไปยังประเทศดังกล่าวไม่คุ้มค่าในระยะยาว ขณะที่ความซับซ้อนด้านห่วงโซ่อุปทานยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การย้ายฐานการผลิตเกิดความล่าช้า เช่น การสร้างเครือข่ายซัพพลายเออร์ใหม่ต้องใช้เวลาและค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม รวมถึงความเสี่ยงด้านกฎระเบียบและการเมืองในประเทศปลายทางที่อาจส่งผลต่อความมั่นคงของธุรกิจ เช่น กฎหมายสิ่งแวดล้อมที่เข้มงวดในบางประเทศอาจเพิ่มต้นทุนการผลิต หรือความไม่แน่นอนทางการเมืองในบางพื้นที่อาจทำให้นโยบายส่งเสริมการลงทุนเปลี่ยนแปลงกะทันหัน นอกจากนี้ โรงงานในไทยที่มีการลงทุนในระบบอัตโนมัติและพลังงานทดแทนแล้ว อาจมีต้นทุนการผลิตต่อหน่วยต่ำกว่าเมื่อเทียบกับการเริ่มต้นใหม่ในประเทศอื่น ทำให้จุดคุ้มทุนในการย้ายฐานสูงขึ้น

ทั้งนี้ ความพยายามในการดึงดูดการลงทุนกลับสู่ประเทศ (Reshoring) ตามที่ประธานาธิบดีสหรัฐฯ ตั้งเป้าไว้เองก็อาจไม่สามารถเกิดขึ้นได้ในระยะเวลาอันสั้น เนื่องจากสหรัฐฯ เป็นประเทศที่ขับเคลื่อนด้วยการบริโภค (Consumption-driven Economy) มากกว่าประเทศที่ขับเคลื่อนด้วยการผลิตและการส่งออก (Production-driven Economy) ซึ่งการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจต้องใช้ระยะเวลายาวนานและต้องอาศัยการปรับตัวหลายด้าน อาทิ 1) ต้นทุนแรงงานของสหรัฐฯ แพงกว่าประเทศผู้ผลิตอื่น โดยค่าแรงขั้นต่ำในสหรัฐฯ สูงกว่าประเทศผู้ผลิตรายใหญ่ออย่าง จีน เวียดนาม เม็กซิโก และอินเดียอย่างมาก ส่งผลให้สหรัฐฯ อาจไม่สามารถแข่งขันด้านต้นทุนในการผลิตอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้นได้ แม้จะมีแรงสนับสนุนจากภาษี นอกจากนี้ การเคลื่อนย้ายแรงงานที่ทำงานในภาคบริการมาอยู่ในภาคอุตสาหกรรมการผลิตมีความท้าทายเนื่องจากแรงงานจะมีทักษะที่แตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง 2) สหรัฐฯ ยังขาดทรัพยากรในการผลิตสินค้าบางอุตสาหกรรม แม้สหรัฐฯ จะมีทรัพยากรด้านพลังงานและเกษตรกรรมจำนวนมาก แต่ยังขาดทรัพยากรสำคัญในอุตสาหกรรมบางประเภท อาทิ Rare earth, Lithium, Cobalt ซึ่งจะเป็นต่อการผลิตเทคโนโลยีขั้นสูงและแบตเตอรี่ จึงยังจำเป็นต้องนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศ ทำให้สหรัฐฯ อาจมีความสามารถในการแข่งขันน้อยกว่าประเทศที่มีทรัพยากรดังกล่าว และ 3) โครงสร้างพื้นฐานของสหรัฐฯ หนุนการเติบโตของเศรษฐกิจในภาคบริการ โดยภาคบริการมีสัดส่วนกว่า 70% ของเศรษฐกิจสหรัฐฯ อาทิ การเงิน ประกันภัย สุขภาพ การศึกษา และไอที

Implication:

- ข้อเสนอแนะแนวทางการเจรจาข้อตกลงกับสหรัฐฯ สำหรับประเทศไทย

หากการเจรจาเพื่อลดภาษีตอบโต้ของสหรัฐฯ จาก 36% เหลือ 10-20% ตามข้อเสนอของรัฐบาลไทยที่ยื่นต่อสหรัฐฯ เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2568 ประสบความสำเร็จ จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยในหลายมิติ โดยจะสามารถบรรเทาความเสียหายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นกับมูลค่าการส่งออกไปสหรัฐฯ ซึ่งเป็นตลาดส่งออกอันดับ 1 ของไทย โดยในปี 2567 ไทยส่งออกไปสหรัฐฯ สูงถึง 54,956 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (คิดเป็นสัดส่วน 18% ของมูลค่าการส่งออกทั้งหมด) ขณะเดียวกันยังจะช่วยรักษาความสามารถในการแข่งขันด้านราคาของสินค้าส่งออกหลักของไทยไปตลาดสหรัฐฯ ได้ระดับหนึ่ง โดยเฉพาะเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องโทรสาร โทรศัพท์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์ยาง อุปกรณ์กึ่งตัวนำ ทรานซิสเตอร์ และไดโอด หม้อแปลงไฟฟ้าและส่วนประกอบ นอกจากนี้ การเพิ่มการนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ อย่างเชิงรุกยิ่งขึ้น เช่น สัญญา LNG 20 ปี การจัดซื้อเครื่องบินโบอิงจำนวน 80 ลำ และสินค้าเกษตร (อาทิ ข้าวโพด ถั่วเหลือง) จะช่วยลดการเกินดุลการค้าที่ปัจจุบันไทยมีกับสหรัฐฯ มากถึง 46,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตามเป้าหมายใหม่ 70% ภายใน 5 ปี และสมดุลการค้าใน 7-8 ปี ซึ่งจะช่วยสร้างความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างไทยและสหรัฐฯ ที่ดีขึ้นก่อนถึงวันครบกำหนดในวันที่ 1 สิงหาคม 2568

ทั้งนี้ เราได้พิจารณาเปรียบเทียบข้อตกลงทางการค้าของเวียดนามกับสหรัฐฯ เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม 2568 กับข้อเสนอข้อตกลงทางการค้าของประเทศไทยที่มีการปรับปรุงล่าสุด (เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2568) จะพบว่าข้อแตกต่างสำคัญคือเวียดนามเสนอเปิดตลาด “การเข้าถึงอย่างเต็มรูปแบบ” (Total Access) ให้สหรัฐฯ ด้วยภาษี 0% ทุกรายการสินค้า แตกต่างจากไทยที่ยังอาจมีการเปิดตลาดให้กับสหรัฐฯ ไม่ทุกรายการสินค้า ยังมีการปกป้องสินค้าบางกลุ่มสินค้า อาทิ ภาคอาหารแปรรูป เช่น ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากผลไม้หรือเนื้อสัตว์ เนื่องจากหากเปิดให้ของดิบเข้าสู่ไทยได้มากขึ้นอาจกระทบต่อเกษตรกรและผู้ประกอบการโรงงานแปรรูปในประเทศ ส่วนประเด็นที่ทั้งสองประเทศต่างให้ความสำคัญคล้ายกัน คือการพยายามแก้ไขปัญหาเรื่องการใช้มาตรการ NTBs กับสินค้าสหรัฐฯ การป้องกันการส่งต่อสินค้า (Anti-Transshipment) สำหรับสินค้าจากประเทศที่สาม โดยเฉพาะจีน รวมถึงการพยายามปรับสมดุลทางการค้าระหว่างทั้งสองฝ่ายโดยลดการเกินดุลการค้ากับสหรัฐฯ

ข้อตกลงของเวียดนามมีความเรียบง่ายและครอบคลุมที่มากกว่า รวมถึงยอมรับเงื่อนไขจากสหรัฐฯ โดยเฉพาะเรื่องการเปิดตลาดแก่สินค้าสหรัฐฯ โดยยกเว้นภาษีนำเข้าทั้งหมดเป็นศูนย์ ด้วยเหตุนี้ ประเทศไทยจึงอาจจำเป็นต้องพิจารณาดูตัวอย่างจากข้อตกลงที่บรรลุแล้วของเวียดนาม มาประกอบเข้ากับความต้องการของสหรัฐฯ ที่ได้มีการระบุในจดหมายที่นำมาส่งให้แก่ไทยเมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม 2568 เพื่อนำมาปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น และอาจมีการยื่นข้อเสนอกับสหรัฐฯ เป็นครั้งที่ 3 เพื่อการบรรลุเป้าหมายในการบรรลุข้อตกลงกับสหรัฐฯ ก่อนอัตราภาษีใหม่มีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 สิงหาคม 2568 และสามารถลดอัตราภาษีที่สหรัฐฯ จัดเก็บกับไทยลงได้

รูปที่ 8: เปรียบเทียบข้อตกลงทางการค้าของเวียดนามกับสหรัฐฯ และข้อเสนอข้อตกลงทางการค้าของประเทศไทยที่มีการปรับปรุงล่าสุด

	Vietnam's Agreements with the US	Thailand's Revised Proposal
TARIFF STRUCTURE	20% US tariff on Vietnamese goods 0% tariff on all US products entering Vietnam	Current threat: 36% US tariff on Thai goods <i>"In the event of unsuccessful negotiations. Thailand's target: 10-20% range (considers this "acceptable")"</i> Thailand offers: 0% tariff on 90% of US products entering Thailand <i>Limitation: 10% of products cannot be reduced to 0% (to protect domestic producers and honor existing FTA commitments)</i> <i>Deadline: August 1, 2025 (extended from July 9)</i>
MARKET ACCESS COMMITMENTS	- Vietnam grants "TOTAL ACCESS" to US for trade - Preferential access for US large-engine vehicles/SUVs - Vietnam has confirmed a "framework for a fair and balanced reciprocal trade agreement"	Target: Reduce \$46 billion trade surplus by 70% within 5 years (Previously 50%) Timeline: Achieve trade balance in 7-8 years (accelerated from original 10-year proposal) Elimination of non-tariff barriers (NTBs): Ensure Thailand's market access for the U.S. beyond tariff reduction Increase US Imports: Increased imports of US energy (LNG), Boeing aircraft, and farm products (corn, soybeans, beef) Investment support: Promote Thai private sector investment in the US, especially in energy (LNG in Alaska) and agriculture
ANTI-CIRCUMVENTION MEASURES	40% tariff on transhipped goods from third countries <i>So far, neither US nor Vietnam has published a detailed definition of "transshipment" under this agreement</i>	Expansion of the list of high-risk goods: Increase the number of items under surveillance from 49 to 65 Stricter Certificate of Origin (C/O) requirements: Prevent falsification of product origin

ที่มา: วิจัยธุรกิจ ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) รวบรวมข้อมูลจาก The White House, Reuters, CNBC (ข้อมูล ณ วันที่ 8 กรกฎาคม 2568)

เพื่อเพิ่มโอกาสและความสำเร็จในการที่สหรัฐฯ จะตอบรับและบรรลุข้อตกลงทางการค้ากับไทยก่อนครบกำหนดวันที่ 1 สิงหาคม 2568 ข้อเสนอแนะแนวทางการเจรจาข้อตกลงสำหรับประเทศไทย จึงควรประกอบด้วยประเด็นและรายละเอียดต่อไปนี้เป็นอย่างดี

- 1) การเปิดตลาดทั้งสินค้าและบริการให้แก่สหรัฐฯ โดยไทยควรเสนอผ่อนปรนข้อจำกัดในภาคบริการ เช่น การเงินหรือโทรคมนาคม เพื่อให้บริษัทสหรัฐฯ เข้าถึงตลาดไทยมากขึ้น เช่น การเพิ่มสัดส่วนการถือหุ้นต่างชาติสำหรับธุรกิจการให้บริการโทรศัพท์พื้นฐาน โทรศัพท์เคลื่อนที่ และบริการโครงข่าย เป็นต้น ขณะเดียวกัน การขยายรายการสินค้าสหรัฐฯ ที่จะได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้าเป็น 0% ให้ครอบคลุมรายการสินค้ากว่า 90% ของรายการสินค้าทั้งหมดอาจยังไม่เพียงพอ และไทยจำเป็นต้องปรับลดกำแพงภาษีกลุ่มสินค้าเกษตรที่เก็บกับสหรัฐฯ ในอัตราที่สูง เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (73%) เนื้อวัวและเนื้อหมู (40-50%) ผลไม้ (30-50%) ผลไม้ (10-40%) ข้าว (36%) โอ๊ต มอลต์ (30-50%) เป็นต้น โดยอาจต้องพิจารณาอัตราภาษีนำเข้าต่ำที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เช่น 10% หรือต่ำกว่านั้น เพื่อแสดงความจริงใจและตอบสนองความต้องการของสหรัฐฯ
- 2) การมุ่งลดการกีดกันการค้า โดยขยายเพิ่มกลุ่มสินค้าที่จะมีการนำเข้าสินค้าจากสหรัฐฯ ให้ครอบคลุมหลากหลายสินค้า เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเหลือง กาชาธรรมชาติ เครื่องบินพาณิชย์ (Boeing) อุปกรณ์การแพทย์ เทคโนโลยีสะอาด วัตถุดิบอาหารสัตว์เลี้ยง เป็นต้น พร้อมทั้งเสนอข้อตกลงการจัดซื้อสินค้าสหรัฐฯ ในปริมาณมากผ่านสัญญาระยะยาว (Long-term Agreement) เพื่อสร้างความมั่นใจให้สหรัฐฯ รวมถึงเพิ่มข้อเสนอใหม่ เช่น การให้สิทธิพิเศษทางการค้าชั่วคราวสำหรับสินค้าสหรัฐฯ ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง และการจัดตั้งกองทุนสนับสนุนการนำเข้า เพื่อเพิ่มโอกาสความสำเร็จในการเจรจา

- 3) การลดอุปสรรคที่ไม่ใช่ภาษี (NTBs) โดยไทยควรปรับปรุงกฎระเบียบและขั้นตอนการค้า อาทิ ลดความซับซ้อนของพิธีการศุลกากรและการตรวจสอบมาตรฐานสินค้า ผ่อนคลายข้อจำกัดด้านใบอนุญาตนำเข้า (Import Licensing) และมาตรฐานสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phytosanitary: SPS) สำหรับสินค้าเกษตรจากสหรัฐฯ เช่น ผลไม้ เนื้อหมู เนื้อวัว ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ปีก เป็นต้น ฯลฯ เพื่ออำนวยความสะดวกและเพิ่มความคล่องตัวให้กับสินค้าสหรัฐฯ ในการเข้าสู่ตลาดไทย
- 4) การคุมเข้มสินค้าผ่านทาง (transshipment) รวมถึงการจัดการเรื่องสินค้าสวมสิทธิ์ โดยไทยต้องเสนอแผนหรือกรอบแนวทางในการวางระบบตรวจสอบแหล่งกำเนิดสินค้าที่โปร่งใสและเข้มงวด ตลอดจนการออกกฎหมายหรือนโยบายที่ชัดเจนเพื่อป้องกันการสวมสิทธิ์ในระยะยาว โดยเฉพาะจากสินค้าจีน พร้อมอนุญาตให้สหรัฐฯ เข้ามาตรวจสอบกระบวนการได้ เพื่อสร้างความมั่นใจ นอกจากนี้ ควรคัดกรองการลงทุนจากต่างชาติ โดยเฉพาะจากจีน เพื่อรักษาความน่าเชื่อถือและหลีกเลี่ยงการถูกมองว่าเป็นช่องทางผ่านสำหรับสินค้าที่หลบเลี่ยงภาษีนำเข้าจากสหรัฐฯ
- 5) การส่งเสริมความร่วมมือในอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกัน โดยไทยเสนอความร่วมมือในอุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูง เช่น การพัฒนาดาต้าเซ็นเตอร์ ปัญญาประดิษฐ์ (AI) หรือเซมิคอนดักเตอร์ โดยใช้จุดแข็งของไทยในฐานะศูนย์กลางการผลิตในอาเซียน พร้อมทั้งออกมาตรการจูงใจและสิทธิประโยชน์ที่เกื้อหนุนอุตสาหกรรมสหรัฐฯ ในการเข้ามาลงทุนในไทย เช่น สิทธิประโยชน์การหักลดหย่อนภาษีนิติบุคคล หรือสิทธิประโยชน์ที่สนับสนุนด้านการวิจัยและพัฒนา (R&D) เพื่อจูงใจให้เกิดการลงทุนเพิ่มขึ้นในไทย ขณะเดียวกัน ไทยควรส่งเสริมให้บริษัทชั้นนำของไทยเข้าไปลงทุนในสหรัฐฯ เพื่อสร้างงานและกระตุ้นเศรษฐกิจท้องถิ่นในสหรัฐฯ ตามเป้าหมายที่ประธานาธิบดีทรัมป์ต้องการ
- 6) ประเด็นอื่น ๆ ที่สามารถเสนอเพื่อเพิ่มโอกาสและความสำเร็จในการเจรจาการค้า ไทย-สหรัฐฯ เช่น
 - การเร่งแก้ไขปัญหาการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาในไทย โดยเฉพาะการปรับปรุง พ.ร.บ. สิทธิบัตร ให้ครอบคลุมการคุ้มครองเทคโนโลยีใหม่ เช่น ซอฟต์แวร์ AI และชีวภาพ การบังคับใช้กฎหมายและปราบปรามการละเมิดลิขสิทธิ์ผ่านอินเทอร์เน็ตและซอฟต์แวร์เถื่อนอย่างเคร่งครัด รวมถึงการปรับปรุงระบบอนุวัติสิทธิบัตรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น การมีกลไก Fast-track สำหรับสิทธิบัตรที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีจากประเทศพันธมิตรอย่างสหรัฐฯ การปรับปรุงกระบวนการและเพิ่มบุคลากรผู้ตรวจสอบ เป็นต้น
 - การผ่อนปรนข้อจำกัดในการเข้าถึงธุรกิจบริการดิจิทัลในไทย โดยไทยควรปรับปรุงกรอบการปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ผ่อนคลายความเข้มงวดในประเด็นการควบคุมข้อมูลและเนื้อหาดิจิทัลภายในประเทศ และปรับเปลี่ยนการให้อำนาจในการตรวจสอบแก่หน่วยงานภาครัฐไทยที่มากเกินไป

รูปที่ 9: ข้อเสนอแนะแนวทางการเจรจาเพื่อเพิ่มโอกาสและความสำเร็จในการเจรจาการค้า ไทย-สหรัฐฯ

 Strategic Recommendations to Maximize Opportunities and Success in Thailand-US Trade Talks	
Improving Market Access for Goods and Services	- Easing restrictions in the services sector (e.g., finance, telecommunications). - Decreasing Thailand's tariff rates, especially on agricultural products on which Thailand imposed high rates on the U.S., such as corn (currently 73%), beef and pork (40–50%), dairy (30–50%), fruits (10–40%), rice (36%), oats, and malt (30–50%), to levels below 10% to demonstrate goodwill.
Reducing Trade Surplus with the U.S.	Increasing imports from the U.S. by including a broader range of products (e.g., corn, soybeans, LNG, Boeing aircraft, medical devices, clean tech, pet food ingredients), to reduce trade surplus with the US. - Offering other measures or incentives to the US, such as long-term purchase agreements and trade privileges.
Reducing Non-Tariff Barriers (NTBs)	- Relaxing or eliminating import licensing requirements and SPS standards for US products, especially agricultural goods (e.g., pork, beef, fruits, poultry). - Streamlining customs procedures and product standard inspections.
Preventing Transshipment and Circumvention	- Implementing a plan to establish a transparent and strict product origin verification system in Thailand, along with legal frameworks to prevent circumvention, particularly involving Chinese goods. - Implementing stricter foreign investment screening—especially from China—to maintain Thailand's trade credibility. - Allowing US authorities to conduct inspections.
Promoting Industry Collaboration	Encouraging leading Thai companies to invest in the US to align with President Trump's job creation and economic stimulus goals. - Fostering cooperation in high-tech sectors such as data centers, AI, and semiconductors. - Offering investment incentives for US firms, such as corporate tax deductions and R&D.

ที่มา: วิจัยธุรกิจ ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน)

● แนวทางเตรียมความพร้อมและปรับตัวสำหรับอุตสาหกรรมไทย

ภาคธุรกิจไทยกำลังได้รับแรงกดดันจากมาตรการกีดกันทางการค้าของสหรัฐฯ จึงจำเป็นต้องใช้กลยุทธ์เชิงรุกใน 5 มิติหลัก เพื่อยกระดับศักยภาพในการแข่งขันอย่างยั่งยืน ได้แก่ 1. การวางตำแหน่งเชิงกลยุทธ์ (Strategic Positioning) โดยภาคธุรกิจไทยควรมุ่งพัฒนาสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มสูงเพื่อหลีกเลี่ยงการแข่งขันกับสินค้านำเข้าจากต่างประเทศ เช่น สินค้าที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) สินค้าเกษตรอินทรีย์ อาหารสุขภาพ หรือผลิตภัณฑ์ที่ให้ความสำคัญกับความปลอดภัยและคุณภาพ 2. การสร้างความแตกต่างให้กับผลิตภัณฑ์ (Product Differentiation) เช่น ผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้ใช้วัตถุดิบที่ผ่านการตัดแปรพันธุกรรม (Non-GMO) ผลิตภัณฑ์ที่สะท้อนถึงความเป็นท้องถิ่น ตลอดจนผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเฉพาะ เช่น Clean Label, Halal หรือ Vegan 3. การขยายตลาดและการสร้างพันธมิตรเชิงกลยุทธ์ (Market Diversification & Strategic Alliances) โดยภาคธุรกิจควรหาตลาดใหม่ในภูมิภาคอาเซียน ตะวันออกกลาง หรือประเทศกำลังพัฒนา เพื่อลดการพึ่งพาตลาดภายในประเทศหรือการส่งออกไปสหรัฐฯ พร้อมทั้งพิจารณาร่วมทุน (JV) กับแบรนด์ต่างชาติ หรือเป็นผู้ผลิต OEM ให้กับสินค้าอเมริกันที่ต้องการตั้งฐานการผลิตในไทย ซึ่งจะช่วยพลิกคู่แข่งให้กลายเป็นพันธมิตรในห่วงโซ่อุปทานโลก 4. การพัฒนาแบรนด์และช่องทางตลาด (Branding & Market Channels) โดยเน้นสร้างความผูกพันกับผู้บริโภคผ่านคำนิยม เช่น “Buy Thai First” “ภูมิใจใช้ของไทย” หรือ “จากฟาร์มไทยถึงมือคุณ” พร้อมยกระดับช่องทางจัดจำหน่ายให้ทันสมัย ครอบคลุมทั้ง e-commerce, social commerce และร้านค้าปลีกสมัยใหม่ (modern trade) เสริมด้วยการสร้างแบรนด์ที่มีเรื่องราวอยู่เบื้องหลัง (storytelling) 5. การยกระดับเทคโนโลยีและเพิ่มประสิทธิภาพ (Process & Productivity Upgrade) ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญในการลดต้นทุนและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยภาคธุรกิจควรเร่งลงทุนในระบบ automation และเทคโนโลยีประหยัดพลังงาน รวมถึงการเปลี่ยนผ่านสู่ดิจิทัล (digital transformation) เพื่อให้สามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและรักษาอัตรากำไรไว้ได้ในระยะยาว

สำหรับอุตสาหกรรมหลักของไทยที่มีการส่งออกไปตลาดสหรัฐฯ ในสัดส่วนที่สูง ซึ่งคาดว่าจะได้รับผลกระทบจากมาตรการภาษีของสหรัฐฯ สามารถสรุปแนวทางเตรียมความพร้อมและปรับตัวสำหรับแต่ละอุตสาหกรรมได้ดังนี้

1) อุตสาหกรรมเซมิคอนดักเตอร์ ทรานซิสเตอร์ และไดโอด: ประเทศไทยเป็นผู้ผลิตและส่งออกเซลล์แสงอาทิตย์ (solar cells) และเซมิคอนดักเตอร์บางประเภทไปยังสหรัฐฯ ในสัดส่วนที่สูง โดยอาศัยเทคโนโลยีจากต่างประเทศเป็นหลัก โดยเฉพาะจีนและไต้หวัน ซึ่งเป็นผู้ส่งออกวัตถุดิบและชิ้นส่วนสำคัญ หากภาษีนำเข้า 36% ของสหรัฐฯ ยังคงบังคับใช้อย่างต่อเนื่อง ไทยจะสูญเสียความสามารถในการแข่งขันให้กับประเทศคู่แข่งที่มีข้อตกลงภาษีที่ดีกว่า เช่น เวียดนามหรือมาเลเซีย ขณะเดียวกัน ผู้ผลิตในไทยยังต้องเผชิญกับความเสี่ยงที่สินค้าจีนจะเข้ามาสวมสิทธิ์เพื่อหลีกเลี่ยงภาษี ส่งผลให้เกิดการตรวจสอบที่เข้มงวดขึ้นจากสหรัฐฯ การปรับตัวของไทยควรมุ่งสู่การสร้างโครงสร้างพื้นฐานรองรับการผลิตอิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง (Advanced Electronics Ecosystem) พร้อมเร่งดึงดูดผู้ลงทุนต่างชาติที่ต้องการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงจากสงครามการค้า และใช้ไทยเป็นฐานการประกอบขั้นสุดท้ายภายใต้มาตรฐานสูง

2) อุตสาหกรรมโทรศัพท์และอุปกรณ์สื่อสาร: สินค้ากลุ่มโทรคมนาคม เช่น สมาร์ทโฟนและอุปกรณ์ประกอบที่ส่งออกจากไทยไปสหรัฐฯ เป็นสินค้าที่อยู่ในห่วงโซ่อุปทานโลกและมีการปรับเปลี่ยนฐานการผลิตได้ค่อนข้างรวดเร็ว หากไทยไม่สามารถลดภาระภาษีนำเข้า 36% ได้ทันเวลา มีโอกาสสูงที่ผู้ซื้อจะย้ายคำสั่งซื้อไปยังประเทศคู่แข่ง เช่น เวียดนาม หรือเม็กซิโก ซึ่งมีต้นทุนต่ำและได้รับสิทธิพิเศษทางภาษี ภาคธุรกิจของไทยจึงควรเร่งพัฒนาเทคโนโลยีเฉพาะด้าน เช่น โมดูลสำหรับ 5G หรือ IoT เพื่อให้สินค้าแตกต่างจากคู่แข่ง ขณะเดียวกันควรส่งเสริมการร่วมทุนกับนักลงทุนต่างชาติ และเน้นการรวมกลุ่มผู้ผลิตรายย่อย เพื่อเพิ่มอำนาจต่อรองในตลาดโลก

3) อุตสาหกรรมหม้อแปลงไฟฟ้าและชิ้นส่วน: สินค้าในกลุ่มหม้อแปลงและอุปกรณ์กระแสไฟฟ้าเป็นสินค้าที่มีการออกแบบเฉพาะสำหรับโครงการของภาครัฐหรือโรงงานอุตสาหกรรมในสหรัฐฯ หากต้นทุนสินค้าไทยเพิ่มขึ้นจากการเก็บภาษี 36% ไทยอาจสูญเสียคำสั่งซื้อให้กับคู่แข่งที่ใกล้ตลาดอย่างเม็กซิโก โดยเฉพาะสินค้าที่ไม่มี ความแตกต่างเชิงเทคโนโลยี ผู้ประกอบการไทยควรมุ่งเน้นการผลิตหม้อแปลงเฉพาะทาง เช่น สำหรับระบบพลังงานหมุนเวียน ระบบไฟฟ้าแรงสูง หรือหม้อแปลงอัจฉริยะ (smart grid) พร้อมทั้งขยายฐานการส่งออกไปยังตลาดอาเซียน ตะวันออกกลาง และแอฟริกา ซึ่งยังมีความต้องการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานอย่างต่อเนื่อง

4) อุตสาหกรรมคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ประกอบ: ไทยพึ่งพาการนำเข้าชิ้นส่วนจากประเทศต่าง ๆ โดยเฉพาะจีนและไต้หวันเป็นอย่างมาก ผู้ผลิตชิ้นส่วนในจีนหรือไต้หวันอาจส่งต่อต้นทุนที่สูงขึ้นมายังผู้ประกอบการไทย ทำให้ต้องเผชิญกับต้นทุนการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้น ขณะเดียวกัน ไทยอาจสูญเสียความสามารถทางการแข่งขันจากภาษีตอบโต้ที่ถูกจัดเก็บสูงกว่าคู่แข่ง เช่น เม็กซิโก ญี่ปุ่น หรือเกาหลีใต้ นอกจากนี้ ไทยต้องเตรียมรับมือกับการแข่งขันที่รุนแรงขึ้นเมื่อผู้ผลิตจีนระบายสินค้าในภูมิภาค เช่นเดียวกับกรณีของเครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ รวมถึงความเสี่ยงที่สินค้าจีนจะเข้ามาสวมสิทธิ์เพื่อส่งออกต่อไปยังสหรัฐฯ ซึ่งอาจนำไปสู่การถูกตรวจสอบเพิ่มเติมจากสหรัฐฯ ทั้งนี้ มาตรการภาษีของสหรัฐฯ อาจเป็นตัวเร่งให้ไทยต้องปฏิรูปอุตสาหกรรมนี้ไปสู่การเป็นฐานการผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ขั้นสูง (เช่น เซมิคอนดักเตอร์) เพื่อลดผลกระทบจากมาตรการภาษีของสหรัฐฯ

5) อุตสาหกรรมเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่ม: ไทยเป็นผู้ส่งออกเสื้อผ้าในกลุ่มเครื่องแต่งกายและชุดลำลองไปยังตลาดสหรัฐฯ อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะกลุ่มผู้ผลิต OEM ที่ผลิตให้แบรนด์ต่างประเทศชื่อดัง หากภาษีนำเข้าเพิ่มขึ้น 36% จะส่งผลให้ราคาสินค้าจากไทยสูงกว่าเวียดนาม ขณะเดียวกัน สหรัฐฯ เองก็มีนโยบายสนับสนุนผลิตภายในประเทศบางประเภท ทำให้คำสั่งซื้อใหม่อาจไม่กลับมาที่ไทยอีก การปรับตัวของภาคอุตสาหกรรมควรเร่งปรับเปลี่ยนจาก OEM ไปสู่ ODM หรือ OBM โดยเน้นงานฝีมือ งานฝีมือผสมผสานผ้าไทย หรือเสื้อผ้าที่ยั่งยืน (sustainable fashion) ซึ่งสามารถเจาะตลาด niche ที่ผู้บริโภคยอมจ่ายราคาสูงกว่าเพื่อแลกกับคุณค่าและความเป็นแบรนด์

6) **อุตสาหกรรมผลไม้แปรรูป:** สินค้าในกลุ่มนี้ เช่น มะม่วงอบแห้ง ทุเรียนฟรียดราย และผลไม้กระป๋อง เป็นสินค้าที่มีความเฉพาะตัวและตอบสนองความต้องการเฉพาะกลุ่มของผู้บริโภคในสหรัฐฯ อย่างไรก็ตาม การขึ้นภาษี 36% จะทำให้ราคาสินค้าเพิ่มขึ้นทันที ขณะที่ประเทศคู่แข่งอย่างเวียดนาม ฟิลิปปินส์ และอินเดียมียุทธศาสตร์ที่ทดแทนได้ในระดับหนึ่ง จึงอาจดึงคำสั่งซื้อออกจากไทยได้ ไทยจำเป็นต้องใช้กลยุทธ์การสร้างแบรนด์ premium ที่เชื่อมโยงกับสุขภาพ ความเป็นออร์แกนิก หรือความยั่งยืน พร้อมขยายช่องทางจำหน่ายผ่าน e-commerce และ ethnic supermarket ที่มีฐานผู้บริโภคเชื้อสายเอเชียหรือรักสุขภาพโดยตรง

7) **อุตสาหกรรมอุปกรณ์ไฟฟ้าอื่น ๆ และชิ้นส่วนที่เกี่ยวข้อง:** ไทยมีบทบาทในฐานะผู้ผลิตอุปกรณ์ไฟฟ้าระดับกลางถึงสูงที่ใช้ในครัวเรือน อุตสาหกรรม และระบบสาธารณูปโภค แต่ภายใต้มาตรการภาษี 36% ราคาสินค้าไทยจะสูงขึ้นจนเสียเปรียบประเทศคู่แข่งที่ได้รับสิทธิภาษีต่ำกว่า เช่น เม็กซิโก ไทยควรเร่งพัฒนาอุปกรณ์ที่มีฟังก์ชันพิเศษ เช่น Smart Energy Devices หรืออุปกรณ์ที่เชื่อมกับระบบ IoT เพื่อสร้างความแตกต่างเชิงเทคโนโลยี และสามารถต่อรองราคาที่สูงขึ้นจากลูกค้าที่ยอมจ่ายเพื่อความปลอดภัยหรือประสิทธิภาพ

8) **อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ยาง:** ไทยเป็นผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์ยางรายสำคัญของโลก โดยเฉพาะถุงมือยาง ยางรถยนต์ และซีลอุตสาหกรรม การขึ้นภาษีจะกระทบกลุ่มที่ผลิตในรูปแบบ OEM มากที่สุด โดยเฉพาะถุงมือยางใช้ครั้งเดียว ซึ่งแข่งขันกันด้วยต้นทุนและปริมาณ แม้ไทยยังมีข้อได้เปรียบด้านคุณภาพ แต่แรงกดดันจากคู่แข่งในมาเลเซีย อินโดนีเซีย และจีนก็มีสูงขึ้นมาก ภาคอุตสาหกรรมจึงควรปรับตัวโดยเน้นพัฒนาถุงมือเฉพาะทาง เช่น ถุงมือศัลยกรรม ถุงมือสำหรับงานพิเศษ และรักษามาตรฐานระดับสากล เพื่อเจาะตลาดโรงพยาบาลที่เน้นคุณภาพมากกว่าราคา

9) **อุตสาหกรรมอาหารสัตว์:** อาหารสัตว์แปรรูป เช่น feed concentrate หรือ pellet ที่ส่งออกไปสหรัฐฯ จากไทย อาจเผชิญต้นทุนภาษีเพิ่มขึ้นจนทำให้ไม่สามารถแข่งขันกับผู้ผลิตในอเมริกาใต้หรือเวียดนามได้ โดยเฉพาะในกลุ่มที่เน้นการซื้อในปริมาณมาก ทั้งนี้ ตลาดในสหรัฐฯ ยังคงต้องการอาหารสัตว์คุณภาพสูงสำหรับสัตว์เลี้ยงหรือปศุสัตว์เฉพาะกลุ่ม เช่น สุนัขพันธุ์พิเศษ หรือวัวนมที่ต้องการสูตรเฉพาะ ผู้ผลิตไทยควรเน้นการเจาะตลาดพรีเมียม พร้อมส่งเสริมมาตรฐานสากล เพื่อรองรับความต้องการด้านความปลอดภัยอาหารสัตว์ในสหรัฐฯ

10) **ตู้สวิตช์บอร์ดและแผงควบคุมไฟฟ้า:** สินค้ากลุ่มนี้ใช้ในภาคอุตสาหกรรม โครงการภาครัฐ และระบบพลังงานทั่วสหรัฐฯ ซึ่งมีกระบวนการจัดซื้อที่แข่งขันด้านราคาและความน่าเชื่อถือ หากสินค้าไทยมีราคาสูงขึ้นจากภาษี คู่แข่งในเม็กซิโก แคนาดา หรือจีนที่มีต้นทุนต่ำกว่า อาจแย่งตลาดได้ ไทยควรปรับตัวโดยพัฒนาสินค้าประเภท switchboard อัจฉริยะ รองรับระบบ smart grid หรือ renewable energy ซึ่งจะมีความต้องการเพิ่มขึ้นในยุคพลังงานสะอาด พร้อมยกระดับการขอการรับรองมาตรฐานจากหน่วยงานสหรัฐฯ เพื่อสร้างความมั่นใจ

11) **อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์พลาสติก:** ผลิตภัณฑ์พลาสติกไทย เช่น บรรจุภัณฑ์ ถังน้ำ หรือชิ้นส่วนในรถยนต์ ถูกส่งออกในรูปแบบ OEM เป็นหลัก และแข่งขันกันด้วยต้นทุน การขึ้นภาษี 36% จะทำให้สินค้าไทยแพงกว่าคู่แข่งที่มีข้อตกลงภาษี เช่น เม็กซิโกหรือจีน ภาคอุตสาหกรรมไทยควรเร่งปรับตัวโดยใช้เม็ดพลาสติกชีวภาพ (bioplastic) หรือ eco-material เป็นจุดขาย พร้อมพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่มีดีไซน์เฉพาะ เพื่อสร้าง margin สูงขึ้นและลดการพึ่งพาสถาปัตยกรรม OEM ที่เน้นต้นทุน

12) **อุตสาหกรรมอาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป:** ไทยมีชื่อเสียงในด้านอาหารทะเลแปรรูป เช่น ทูน่ากระป๋อง ปลาหมึกแช่แข็ง และกุ้งปรุงสุก การขึ้นภาษีจะทำให้สินค้าของไทยสูญเสียราคาที่แข่งขันได้ โดยเฉพาะใน Modern Trade ขนาดใหญ่ คู่แข่งสำคัญอย่างอินโดนีเซีย เวียดนาม หรือเอกวาดอร์จะได้เปรียบทันที แนวทางรับมือควรเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่ม เช่น แบรินต์สินค้าที่ได้รับการรับรองมาตรฐานด้านความปลอดภัย โปร่งใส และยั่งยืน (Sustainable & Traceable) รวมถึงเจาะตลาดเฉพาะกลุ่ม เช่น อาหารพร้อมทานเพื่อสุขภาพ หรืออาหารทะเลพรีเมียมสำหรับเชฟมืออาชีพ

13) อุตสาหกรรมเครื่องจักรกลและส่วนประกอบ: เครื่องจักรที่ผลิตในไทย เช่น เครื่องอัด เครื่องบรรจุ หรือ อุปกรณ์การเกษตร มักใช้ในโครงการอุตสาหกรรมหรือภาคเกษตรของสหรัฐฯ หากไทยถูกเก็บภาษีสูง ราคาสินค้าจะสูงกว่าคู่แข่งจากจีน ที่มีต้นทุนการผลิตต่ำกว่า ทางออกระยะสั้นคือเจาะตลาดนอกสหรัฐฯ เช่น CLMV และตะวันออกกลาง ส่วนแนวทางระยะยาว ไทยควรปรับผลิตภัณฑ์ให้ตอบโจทย์ Smart Factory หรือระบบ automation เพื่อให้อยู่จุดแข็งด้านวิศวกรรมผสมผสานกับระบบ IoT และซอฟต์แวร์ควบคุม

14) เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ: สินค้ากลุ่มนี้ เช่น Compressor หรือเครื่องปรับอากาศขนาดเล็ก มีความอ่อนไหวต่อราคา และตลาดสหรัฐฯ มีคู่แข่งอย่างเม็กซิโก และจีนที่มีข้อได้เปรียบเรื่องต้นทุน หากไทยยังเน้นการผลิตในแบบ mass OEM อาจถูกแทนที่ได้ง่าย ทางออกคือ การเน้นพัฒนาสินค้าให้ประหยัดพลังงาน รองรับระบบ smart home และร่วมมือกับผู้พัฒนาสังฆา หรือร้านค้าปลีกในสหรัฐฯ เพื่อสร้างแบรนด์ร่วมและขยายตลาดเฉพาะ

15) อุตสาหกรรมเหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็ก: แม้ไทยไม่ใช่ผู้ส่งออกรายใหญ่ของผลิตภัณฑ์เหล็กไปยังสหรัฐฯ แต่สินค้าบางกลุ่ม เช่น เหล็กแผ่นเคลือบ หรือท่อเหล็ก มีตลาดเฉพาะอยู่บ้าง การขึ้นภาษีจะทำให้สินค้าจากไทยสูญเสียความสามารถในการแข่งขันทันที โดยเฉพาะกับจีน เม็กซิโก และเกาหลีใต้ที่มีต้นทุนต่อหน่วยต่ำกว่า ไทยควรปรับตัวโดยมุ่งพัฒนาผลิตภัณฑ์เหล็กพิเศษ เช่น เหล็กโครงสร้างสำหรับโครงการก่อสร้างเฉพาะทาง หรือเหล็กทนการกัดกร่อนที่ใช้ในอุตสาหกรรมพลังงาน พร้อมทั้งพัฒนาเครือข่ายพันธมิตรการค้าภูมิภาคที่ยังไม่มีมาตรการภาษีตอบโต้

• แนวทางเตรียมและปรับตัวสำหรับภาคธนาคารพาณิชย์ไทย

ธนาคารพาณิชย์ควรดำเนินยุทธศาสตร์เชิงรุกควบคู่ไปกับการบริหารความเสี่ยงเชิงระบบ ได้แก่ การเสริมสร้าง **ความยืดหยุ่นของพอร์ตสินเชื่** โดยกระจายความเสี่ยงของพอร์ตสินเชื่อ โดยเฉพาะในภาคธุรกิจที่มีความอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงของการค้าในตลาดโลก เช่น กลุ่มผู้ส่งออกสินค้าที่ได้รับผลกระทบจากการขึ้นภาษีนำเข้าของสหรัฐฯ ในอัตราที่สูงกับจีน อาทิ คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์ยาง และผลิตภัณฑ์พลาสติก ซึ่งเป็นกลุ่มสินค้าที่ไทยเป็นห่วงโซ่อุปทานของจีนและอาจส่งออกไปจีนได้ลดลง รวมถึงควรเพิ่มสัดส่วนสินเชื่อที่มีฐานรายได้ อยู่ในภาคบริการในประเทศ อาทิ สุขภาพ โลจิสติกส์ และดิจิทัล การพัฒนาระบบบริหารความเสี่ยงและ **Stress Test** ที่ตอบสนองต่อความผันผวน โดยปรับปรุงแบบจำลองความเสี่ยง (Risk Modeling) และ การทดสอบภาวะวิกฤติ (Stress Test) ให้สะท้อนสถานการณ์สงครามการค้าและความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้น การเร่งขยายบริการที่ใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลแพลตฟอร์ม โดยใช้โอกาสนี้ในการยกระดับบริการดิจิทัล เช่น Mobile Banking, Digital Lending, และระบบ Onboarding แบบไม่ต้องใช้เอกสาร (Paperless) เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มความสามารถในการเข้าถึงกลุ่มลูกค้าใหม่ การสนับสนุน SME และลูกค้าธุรกิจในการปรับตัว โดยออกมาตรการสนับสนุนเฉพาะทางให้กับ SME ซึ่งเป็นกลุ่มที่เปราะบางต่อความผันผวนจากภายนอก เช่น Soft loan สำหรับปรับโครงสร้างธุรกิจ เครื่องมือ Hedging ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน รวมถึงให้คำปรึกษาทางการเงิน การตลาด และการเข้าถึงตลาดใหม่ และการรักษาเงินกองทุนให้อยู่ในระดับที่แข็งแกร่ง โดยรักษาระดับเงินกองทุนให้อยู่ในระดับแข็งแกร่ง พร้อมกับมีแผนรองรับในกรณีที่เกิด Shock ทางเศรษฐกิจอย่างฉับพลัน เพื่อเป็นหลักประกันต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม

ผู้จัดทำบทวิเคราะห์

วิจัยธุรกิจธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ (businessresearchoffice@lhbank.co.th)

ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน)

LH BANK BUSINESS RESEARCH

ดร. ธนพล ศรีธัญพงศ์

ผู้อำนวยการอาวุโส สายงานวิจัยธุรกิจ

ณัฐชาติ วิรุฬหอัศว

นักวิเคราะห์อาวุโส (Industry)

ธรรตล ศรีทองเต็ม

นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

เชียวชาญ ศรีชัยยา

นักวิเคราะห์อาวุโส (Industry)

วิสันดา ดิสรเตตวิวัฒน์

นักเศรษฐศาสตร์อาวุโส

วัชรพันธ์ นียม

นักวิเคราะห์อาวุโส (Industry)

ณวัชร หันสุเวช

นักวิเคราะห์อาวุโส (Thematic)

ศรีอำไพ อิงคกิตติ

นักวิเคราะห์อาวุโส (Industry)

วิจัยธุรกิจ ธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน)

จับใจ

เข้าใจ

ตอบโจทย์

Scan Here
For More Articles

<https://www.lhbank.co.th/economic-analysis/>

Disclaimer:

ข้อมูล บทวิเคราะห์ และการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในรายงานฉบับนี้ ได้จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของแหล่งข้อมูลที่รับมาจากแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือได้ เพื่อใช้ประกอบการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมซึ่งเป็นเอกสารภายในของธนาคารแลนด์ แอนด์ เฮาส์ จำกัด (มหาชน) เท่านั้น ทั้งนี้ธนาคารฯ จะไม่รับผิดชอบความเสียหายใดๆ ทั้งปวงที่เกิดขึ้นจากการนำข้อมูล บทวิเคราะห์ การคาดหมาย และความคิดเห็นต่าง ๆ ที่ปรากฏในรายงานฉบับนี้ไปใช้ โดยผู้ที่ประสงค์จะนำไปใช้ต้องยอมรับความเสี่ยง และความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นเองโดยลำพัง